

Az uniós célkitűzés ellenére

Nőtt a halálos balesetek száma

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Maros megyében az év első kilenc hónapjában 207 súlyos közúti baleset történt, amelyekben 40 személy vesztette életét és 195-en szenvedtek súlyos sérüléseket. A halálos áldozatok száma a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva 42 százalékkal nőtt, annak ellenére, hogy az Európai Bizottság 2010-es közúti közlekedésbiztonsági cselekvési programjának célja, hogy tíz év alatt, 2020-ig felére csökkenjen az uniós útjain a halálos balesetek száma.

Antalfi Imola

Az Európai Unió (EU) közlekedéspolitikájában nagy hangsúlyt fektet a biztonságra, és ezt kívánja meg a tagállamoktól is. Míg összesítve az EU-ban az elmúlt évtizedben jelentős arányban csökkent a közúti halálos balesetek aránya, a tagállamokban eltérőek a baleseti statisztikák. Románia egyike azon országoknak, ahol még mindig nagyon magas a közúti halálos balesetek száma.

A Maros megyei helyzetről szerdán a forgalmi rendőrség vezetői számoltak be sajtótájékoztatón. Az uniós célkitűzés kapcsán elmondták, hogy a 2010-es viszonyítási évről kezdve, amikor 68-an hunytak el közúti baleset-

tekben, 2020-ban Maros megyében a közúti halálos balesetek száma nem haladhatja meg a 34-et, a súlyos sérülteké a 182-t. Ekkor mondható el az, hogy teljesítették az Európai Bizottság közlekedéspolitikájában megfogalmazott célkitűzést. Csak hogy két évvel a határidő előtt még mindig sok áldozatot követelő baleset történik a közutakon. Az év első 9 hónapjában is drámai a helyzet, a megyében 40-en vesztették életüket balesetekben. A rendőrség oki elemzése azt mutatja, hogy a legtöbb balesetet a gyorsított közlekedés okozta (21,7%), a sorban következő okok:

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, **BIZTOSAN** kézhez kapja. Telefon: 0742-828-647

Idősek napja Havadtón

Meghitt hangulatú ünnepségen köszöntötték Havadtón időségeit múlt vasárnap, az alkalmat pedig nemcsak a köszöntések, hanem a gazdag program is értékessé tette.

4.

Periprava

A peripravnai munkatábor az ötvenhatvanas években élte „aranykorát”, Dumitrache és Ion Ficior parancsnoksága idején. Ekkor szinte kizárólag politikai elítélteket hoztak ide, ahol elszigeteltségüket és embertelen munkakörülményeiket csak tetézték a már-már elviselhetetlen életkörülmények és a börtönvezetés által táplált kegyetlenkedés.

15.

Klíma és képzőművészet

Az idén a Bolyai Alkotótábor szervezők – az Erdélyi Magyar Műszaki és Tudományos Társaság megyei fiókja – a marosvásárhelyi Művészeti Líceum diákjait célozták meg egy olyan témával (a globális felmelegedés és a klímaváltozás okozta hatás), amely egyre inkább foglalkoztatja az embereket.

17.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

November 30-ig minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét. Az akció érvényes: műanyag american standard hmc (italy) szemüveglencsére, a következő dioptrialtartományra: 0 ± 6,0 Sph És 0 ± 6/2 Cyl (amíg a készlet tart)

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket kúldópapír nélkül fogadjuk
- > a gyermekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/285-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Előfizetők lehetősége!

Ajándékba 6 x 100 lej!

Szerkesztőségünk havonta **HAT DÍJAT** sorsol ki hűséges előfizetőinek, ezek közül **négyet** marosvásárhelyieknek, **kettőt** vidékieknek.

Töltse és vágja ki, küldje be e szelvényt

november 27-ig!

A borítékra kérjük ráírni:

HŰSÉGES ELŐFIZETŐ – november

Címünk: Red. Népszáság, 540915 Tg. Mureş, str. Dózsa Gy. nr. 9. Sorsolás november 28-án, szerdán 15 órakor a Bernády Házban

A sorsolásban részt vevők között azonnal a gazdálkodóknak a FURKOSCA nyitóléte 100 lej értékben.

Név.....

Cím.....

Tel.

Előfizetési nyugta száma

A nyertes az eredeti előfizetési nyugta felmutatásával veheti át a nyereményt.

✂

Aktuális

Élettársak a cikkelydzsungelben

Benedek István

Az elmúlt napok hírözönében kétszer is felmerült az élettársi kapcsolatok törvényesítésének kérdése. Hétfőn egy erre vonatkozó törvényjavaslatot elutasítottak a szenátusban, aztán szerdán iktattak egy másikat a képviselőházban. Mivel a törvényhozás két házában történtek ellentmondások, felvetődik a kérdés, hogy akkor most a politikum tényleg rendezni akar egy mind jelentősebbé váló problémát, vagy csak a pár hete lezajlott, a házasság definíciójával kapcsolatos referendum vitahullámainak igyekszik meglovagolni némi népszerűsítésre?

A választ majd az idő adja meg, de sejtethető, hogy a pártok már a következő választásokra gyűjtögetik a politikai municiót. Túl azon a részleten, hogy a fentebb említett két törvényjavaslat a parlamentnek nem ugyanazon házában került terítékre, amit a hírekből tudni róluk, annak alapján nincs köztük nagy különbség. Hacsak nem az, hogy az elutasított tervezetet egy független képviselő nyújtotta be, a másikat pedig négy párt összesen közel félszáz törvényhozója írta alá közösen. Vagyis, egyes (Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

2., péntek

A Nap kel
7 óra 4 perckor,
lenyugszik
17 óra 6 perckor.
Az év 306. napja,
hátravan 59 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó égbolt

Hőmérséklet:
max. 24°C
min. 8°C

Isten éltesse!

Ma ACHILLES, holnap GYŐZŐ napja.
GYŐZŐ: a Viktor név magyarosító fordításaként keletkezett a XIX. században.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. november 1.

1 EUR	4,6639
1 USD	4,0998
100 HUF	1,4416
1 g ARANY	161,2711

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszájság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Márton-napi Esztendő kereké

November 3-án, szombaton délelőtt 10 órától az őszi ünnepek szokásaival, hagyományaival ismerkedhetnek az 1-4. osztályosok. A marosvásárhelyi Néprajzi és Népművészeti Múzeumban mécses, Márton-napi ludat, börpörgettyűt és sütőtök gombócot is készíthetnek a gyermekek, és az András-napi jóslás sem marad el. A rendezvényre a szülőket és nagyszülőket is várják. A belépő: 5 lej, jelentkezni a következő elérhetőségeken lehet: gyimola@yahoo.com, 0742-920.390. Szervező: Világító Egyesület, Néprajzi és Népművészeti Múzeum. A program szakmai partnere a Hagyományok Háza.

Felújítják a csittszentiváni iskolát

Bodó Előd, Mezőpanit polgármestere és Simion Crețu, a Közép-romániai fejlesztési régió igazgatója október 24-én Gyulafehérváron támogatási szerződést írt alá a csittszentiváni iskola felújításának finanszírozására. Az önkormányzat vezetője és az igazgató a község további fejlesztési lehetőségeiről is tárgyalt.

Székhely civil szervezeteknek

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala tájékoztatja a nem lakás rendeltetésű helyiséget kérelmező civil szervezeteket, politikai alakulatokat és közintézményeket, hogy november 15-ig lehet jelentkezni a 2019-es évre vonatkozó prioritáslista összeállítása érdekében. Azoknak a kérelmezőknek, akik a korábbi években is nyújtottak be kérvényt és szeretnék, hogy újra felkerüljenek a listára, feltétlenül jelentkezniük kell a dosszié aktualizálása miatt. A típuskérvényeket a 10-es irodában (földszint) lehet beszerezni, ahol további információkkal is szolgálnak.

Találkozó olimpiikonokkal

A Sportújságírók Egyesületének kezdeményezésére a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal november 2-án, pénteken 11.30-tól a marosvásárhelyi Kultúrpalota Tükörműtermében találkozót szervez volt Maros megyei olimpiai és paralimpiai résztvevőkkel, nyertesekkel. Több tíz sportoló, edző, bíró, orvos és az olimpiáról tudósító újságíró lesz jelen a rendezvényen, amelyre várják Mihai Covaliut, a Román Olimpiai Bizottság elnökét és Dumitru Graurt, a román sportújságírók egyesületének elnökét is. Ez alkalommal bemutatják Aurel Rațiu nyugalmazott rádióriporter, sportműsor szerkesztő Maros megyeiek az olimpiai és paralimpiai játékokon című könyvét. A rendezvényen, amelyet a Marosvásárhelyi Rádió élőben közvetít, az ArteMiss kvarter is fellép.

Bibliismereti tanulmányosorozat

A Restoration House Center Egyesület szervezésében bibliismereti tanulmányosorozatot tartanak minden kedden 16 órától Isten hatalma és ereje címmel. A Szakszervezetek Háza 23B termében felekezeti hovatartozástól függetlenül mindenkit szívesen látnak. Tel: 0729-567-876.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Visszajöttek mínusz 15-ről – hiába

Elveszítette a rangadónak számító mérkőzést a Konstancai Phoenix otthonában a Marosvásárhelyi CSM női kosárlabdacsapata. Ezzel a győzelemmel a házigazdák megőrizték a hibátlan mérlegüket.

Bálint Zsombor

Akárcsak az előző, alexandriai meccsen, igen rossz hatásfokkal dobtak távolról a marosvásárhelyiek, Maxim három triplája csupán 16%-os mutatóra volt elég, míg a házigazdák 41%-ot produkáltak. A Phoenix a félkörön belülről (47-40%) és szabaddobásból (69-55%) is sokkal pontosabb volt, és végül ez hozta meg számára a győzelmet, hisz a hazaiak 16 eladott labdája következtében a CSM-nek volt több kísérlete.

Az elején a Phoenix lassan, szinte észrevétlenül távolodott el, jellemzően úgy, hogy CSM dupláira triplákkal válaszolt, így szünetben 11 ponttal, a harmadik negyed közepén 15 ponttal vezetett. Ezt azonban egy 12-0-s marosvásárhelyi roham követte, olyan körülmények között, hogy a harmadik negyed végén és a negyedik elején majdnem egy és fél percig egyik csapat sem szerzett pontot. Ha az ekkor eldőlt triplák betároltak volna...

A negyedik negyed közepéig folytatódott a marosvásárhelyiek jó periódusa, amikor 57:56-ra átvették a vezetést. Ekkor azonban megtorpant Ionel Brustur csapata, ismét kimaradtak a dobások, 1:21 perccel a vége előtt négy pontos

hazai előnyénél Robinson mind a két szabaddobását kihagyta, és a Phoenix az utolsó néhány másodpercben öt szabaddobással és egy szírnára dobott triplával a valóságot nem tükröző különbségűre növelte az eredményt.

Ezzel elszenvedte a második vereségét a marosvásárhelyi csapat, amely azonban így is a tabella élére állhat, hisz egyes információk szerint a konstancai csapat 0-20-ra elveszítheti (a vereségért járó pont nélkül) a KSE elleni találkozóját, játékgog nélküli játékos használatáért.

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga B értékcsoport, 6. forduló: Konstancai Phoenix – Marosvásárhelyi CSM 73-61 (23-18, 19-13, 10-14, 21-16)

Konstanca, sportcsarnok. Vezette: Andrei Răileanu (Focșani), Nicoară Filip (Bukarest), Matei Bănică (Bukarest). Ellenőr: Ioan Constantin (Bukarest).

Phoenix: Erak 23 pont, Douglas 17 (2), Beldian 10 (2), T. Armanu 8 (2), Jovanović 6, Fota 5, Cutaș 4 (1), E. Armanu, Fleșer.

CSM: Robinson 23, Radu 10, Nagy-Voica 10, Maxim 9 (3), Badi 4, Mészáros 2, Bobar 2, Plavițu 1, Feiseș.

Eredményjelző

A női kosárlabda Nemzeti Liga B értékcsoportja 6. fordulójában: Konstancai Phoenix – Marosvásárhelyi CSM 73:61, Nagyvárad CSM – Bukaresti Rapid 70:73, Bukaresti Agronomia – Kézdivásárhelyi SE 50:66. A CSM Alexandria állt.

Hétfégy sportműsor

LABDARÚGÁS. A 3. liga V. csoportjának 11. fordulójában, ma 14 órától: Nagybányai Minaur – Marosvásárhelyi MSE; szombaton 14 órától: Radnót CS – Szászrégeni Avântul.

A 4. liga elítcsoportjának 10. fordulójában, szombaton 11-től: Ákosfalva – Marosvásárhelyi Athletic, Nyárádszereda – Nagysármás, Marosvásárhelyi CSM – Nyárádtői Viitorul (Trans-Sil stadion), Marosoroszfalu – Marosludas, Szováta – Dános, Nyárádtői Unirea – Segesvár, Marosszentkirály-Náznánfalva – Kutyalva.

A női 2. liga I. csoportjának 6. fordulójában, vasárnap 11-től: Románvásár – Marosvásárhelyi Ladies.

A futsal 2. liga 6. fordulójában: Fálticeni – Marosvásárhelyi CSM.

KOSÁRLABDA. A férfi Nemzeti Liga C értékcsoportjának 5. fordulójában, vasárnap 17 órától: Zsilvásárhelyi ACS – Marosvásárhelyi CS Municipal.

A női Nemzeti Liga B értékcsoportjának 7. fordulójában, szombaton 18 órától, a ligeti sportcsarnokban: Marosvásárhelyi CS Municipal – Bukaresti Agronomia.

KÉZILABDA. A férfi A osztály D csoportjának 6. fordulójában, ma 18 órától, a Radu Voina csarnokban: Segesvári HCM – Nagybányai Minaur Diva.

A női A osztály D csoportjának 8. fordulójában, vasárnap 17 órától, a ligeti sportcsarnokban: Marosvásárhelyi CSM – Nagyvárad CSM.

Halottak napi népszokásokról és baptista ifikonferenciáról vasárnap az Erdély TV-ben

Mindenszentekhez és halottak napjához fűződő erdélyi népszokásokról beszél Vajda András néprajzkutató **vasárnap 13.30 órától az Üzenet szeretettel** műsor elején. A műsor második felében pedig kis izelítőt kap a néző abból a koncertből, amelyre a marosvásárhelyi Művészeti Li-

ceum diákjai Sárosi Nóra tanárnő vezetésével készülnek.

A **Hitélet vasárnap 17.30 órától** az októberben Zilahon tartott országos baptista ifjúsági konferenciáról készült összeállítással jelentkezik, ahol csaknem ezer fiatal volt kíváncsi arra, van-e szabaddobás a függőségekből.

RENDEZVÉNYEK

Operett-előadás Szászrégenben

November 16-án, pénteken este 7 órától a kolozsvári Operettissimo együttes új műsorral lepi meg a szászrégeni közönséget. A hungarikumnak minősített operett és a musical mellett ezúttal magyar filmslágerek teszik varázslatosabbá előadásukat, melyre az Eugen Nicoară művelődési ház nagytermében kerül sor. Belépőket a művelődési ház jegypénztáránál lehet vásárolni munkanapokon 9-17 óra között. Helyek elővételben a 0741-024-882-es vagy a 0757-109-450-es telefonszámokon is foglalhatók.

Tökfesztivál a nyugdíjasoknál

A Romániai Nyugdíjasok Egyesületének Maros megyei fiókja szervezésében november 15-én tökfesztiválra kerül sor a tagok számára. Feliratkozni keddtől péntekig 10-13 óra között lehet az egyesület marosvásárhelyi, Bolyai utca 36. szám alatti székhelyén, az emeleten.

Szüreti bál

Az Erdélyi Magyar Baloldal november 9-én, pénteken szüreti bált szervez. Érdeklődni, feliratkozni a szervezet Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyén lehet hétfőtől csütörtökig naponta 9 és 11 óra között a 0744-928-299 telefonszámon.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Törvénytervezet készült a bejegyzett élettársi kapcsolatáról

Az élettársi kapcsolat bejegyzését lehetővé tevő törvénytervezetet terjesztettek kormányparti és ellenzéki képviselők szerdán a parlament elé, néhány héttel azután, hogy az alacsony részvétel miatt érvénytelenül zárult a férfi és nő házasságán alapuló család fogalma alkotmányba iktatásáról rendezett népszavazás.

A jogszabály alapján az azonos, illetve különböző nemű párok is közjegyzői nyilatkozattal tehetik hivatalossá élettársi kapcsolatukat, amennyiben mindketten nagykorúak, legalább egyikük román állampolgár és egyikük sincs házastársi vagy bejegyzett élettársi kapcsolatban mással.

Az élettársi szerződés a házastársakéval megegyező jogokat biztosít a felek számára társadalombiztosítási és örökösödési kérdésekben, de az azonos nemű párok esetében kizárja a gyermekek örökbefogadását.

Adrian Dohotaru független képviselő, az egyik előterjesztő rámutatott: a tervezet nemcsak az azonos nemű párok élettársi kapcsolata számára nyújtana bizonyos szintű törvényi védelmet, fontos a szabályozás a házasságon kívül együtt élő hete-

roszexuális párok esetében is. Romániában az utóbbi két év-tizedben megduplázódott a házasságon kívül születő gyermekek aránya, és immár meghaladja a 31 százalékot – tette hozzá.

A kezdeményezők között a PSD, az USR, a PNL és az RMDSZ parlamenti képviselői egyaránt megtalálhatók.

Az egyik előterjesztő, Csoma Botond RMDSZ-képviselő a Maszol.ro hírportálnak elmondta, az elmúlt hetekben lezajlott egyeztetéseken a kormánykoalíció több politikusa is jelezte, hogy támogatja a törvény elfogadását, ám időközben megfontolták magukat. „Ezen magam is csodálkoztam, hiszen korábban mindkét kormánypart elnöke azt nyilatkozta, hogy szükség van a bejegyzett élettársi kapcsolat szabályozására Romániában” – idézte a Maszol a politikust.

Az élettársi szerződés témája a megíusult alkotmánymódosítási kezdeményezés kapcsán került előtérbe. A román ortodox egyház azonnal jelezte: határozottan ellenzi, hogy törvényt hozzanak az élettársi kapcsolat hivatalos elismeréséről, mert azt az azonos neműek házasságának legalizálása felé tett első lépésnek tartja. *(hírösszefoglaló)*

A vártnál jobban teljesítenek a közép-európai EU-gazdaságok

Javította a közép- és kelet-európai EU-gazdaságok, köztük a magyar gazdaság idej és jövő évi növekedési ütemére adott előrejelzéseit átfogó őszi prognózisban az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD), hangsúlyozva ugyanakkor, hogy tevékenységi területének növekedési kilátásait több kockázat is terheli, köztük a brit EU-tagság megszűnésének potenciális kereskedelmi hatásai. Az új prognózist a bank csütörtökön ismertette londoni székhelyén.

Az EBRD a közép-európai és a balti EU-térség egészében az idén 4,3, jövőre 3,5 százalékos növekedést vár, 0,5, illetve 0,2 százalékponttal javítva májusi prognózisát.

Kiterjesztett tevékenységi területének egészében – amelybe öt arab gazdaság is beletartozik – a bank 3,1, illetve 3 százalékos átlagos növekedést vár 2018-ban és 2019-ben. Az idei évre szóló térségi növekedési előrejelzést az EBRD 0,1 százalékponttal javította, a jövő évi prognózist nem módosította.

Törökországgal együtt számolva az EBRD teljes működési térségének növekedési átlaga az idén 3,2 százalék, jövőre 2,6 százalék lesz a csütörtöki prognózis szerint, 0,1, illetve 0,6 százalékponttal gyengébb a májusi előrejelzésben szereplő várakozásnál.

Az EBRD a török gazdaság teljesítményét ezúttal kivette a régiós növekedési átlagból, tekintettel az elmúlt hónapok tö-

rökországi gazdasági felfordulása okozta meredek, lefelé mutató korrekciókra. Törökországban az EBRD az idén 3,6, 2019-ben 1 százalékos gazdasági növekedést vár, 0,8, illetve 3,2 százalékponttal lassúbbat a májusi prognózisban szereplő becslésnél.

A bank hangsúlyozza, hogy a török líra január óta 36 százalékkal gyengült, elsősorban a befektetők körében kialakult bizalmi válság miatt, amely a török gazdaságpolitikával, illetve a geopolitikai kockázatokkal kapcsolatos piaci aggályokat tükrözi.

Az EBRD szerint ugyanakkor „nagyon korlátozott” annak kockázata, hogy a török gazdaság lassulásának hatásai átszűrődnek a működési térség más gazdaságaiba, tekintettel a mérsékelt kereskedelmi és befektetési kapcsolatokra.

A csütörtöki EBRD-jelentés kiemeli a megállapodás nélküli Brexitet a bank működési térségének növekedési kilátásait terhelő fő kockázatok közül.

Az EBRD szerint közvetett hatásként jelentkezhet az is, ha a fejlett európai gazdaságok nagy-britanniai exportja visszaesik, mivel ez az EBRD-térség félkésztermék-exportja iránti keresletet is érintheti. A bank szerint hacsak a többi EU-tagország nem növeli hozzájárulását az EU költségvetéséhez, a közép- és délkelet-európai országoknak folyósítható strukturális és kohéziós EU-támogatások 10-15 százalékkal visszaeshetnek Nagy-Britannia kilépése miatt. *(MTI)*

Nincs megszabott határidő a Brexit-megállapodás elérésére

A brit Brexit-ügyi minisztérium szerint nincs megszabott határideje a brit EU-tagság megszűnése feltételeiről szóló megállapodás elérésének.

A tárca szerda éjjeli közleményének előzményeként a londoni alsóház Brexit-ügyi bizottságának elnöke, az ellenzéki Munkáspártot képviselő Hilary Benn levélben kérte a minisztérium vezetőjét, Dominic Raabot, hogy jelenjen meg a Brexit-folyamatról szóló következő meghallgatáson a parlamenti testület előtt.

A miniszter egy héttel ezelőtti keltezésű, de a bizottság által csak szerda este nyilvánosságra hozott válaszlevelében úgy fogalmazott: örömmel jelenik meg a bizottság előtt, amint megvan a végleges Brexit-megállapodás, és jelenlegi várakozása szerint november 21. „alkalmas időpont” lehet.

A levél komoly feltűnést keltett, a brit média egybehangzó értelmezése szerint ugyanis Raab ezzel arra tett egyenes utalást, hogy november 21-ig meglesz a megállapodás az Európai Unióval a Brexit feltételrendszeréről.

A Brexit-minisztérium azonban szerda éjjel kiadott pontosító célú közleményében hangsúlyozta, hogy nincs ilyen kijelölt időpont a Brexit-megállapodás elérésére, a november 21-i meghallgatási dátumot az alsóházi bizottság javasolta, és Raab csak „visszaigazolta”, hogy várakozása szerint az a nap megfelel neki is.

A válaszlevelében mindazonáltal egyértelműen az áll, hogy Domimic Raab szívesen vesz részt a meghallgatáson, „amint véglegessé válik az egyezés”, és ugyanabban a mondatban szerepel, hogy a miniszter várakozása szerint november 21. megfelelő időpont lesz.

A levél nyilvánosságra hozatala után a font rövid idő alatt

fél százalékot erősödött a dollárral szemben. A Brexit-ügyi minisztérium pontosítása után azonban a Downing Street is igyekezett kisebbiteni a levélben szereplő dátum jelentőségét. A londoni miniszterelnöki hivatal szóvivője időpont említése nélkül csak annyit mondott, hogy a brit kormány reményei szerint a lehető leghamarabb sikerül megállapodásra jutni az EU-val a brit kilépés feltételeiről.

Dominic Raab levele szerint a kilépés feltételrendszeréről szóló megállapodás-tervezet és a kapcsolódó jegyzőkönyvek 95 százalékban elkészültek, a Brexit-tárgyalási folyamat vége „egyértelműen látótávolságon belül van”, és bár „maradtak még akadályok, ezek leküzdése nem bizonyulhat lehetetlennek”.

A Brexit-ügyi miniszter elismerte, hogy mindkét félnek vannak aggályai: Londonnak az Egyesült Királyság alkotmányos és gazdasági integritásával, valamint saját egységes piacának védelmével, az Európai Uniónak pedig az uniós egységes piac és a vámunió integritásával kapcsolatban.

A nézeteltérések ellenére azonban a felek nem állnak messze a megállapodástól ezekben az ügyekben – írta az alsóházi Brexit-bizottság elnökének küldött levelében a Brexit-ügyi tárca vezetője.

A Brexit-tárgyalások legnagyobb horderejű megoldatlan kérdése – amely közvetlenül és egyaránt érinti az Egyesült Királyság és az EU Raab által is említett piaci és területi integritását – az, hogy miként lehet elkerülni a hosszú évek óta nem létező határellenőrzés újbóli bevezetését Észak-Írország és az Európai Unióban maradó Ír Köztársaság 499 kilométeres határszakaszán, amely a Brexit után az Egyesült Királyság és az Európai Unió egyetlen szárazföldi vámhatára lesz. *(MTI)*

Ország – világ

Összehívták a kormánykoalíció ülését

Péntekre összehívták a kormánykoalíció ülését a költségvetés-kiigazítás és a 2019. évi költségvetés-tervezet ügyében – tájékoztattak csütörtökön politikai források. Az idézett források szerint Eugen Teodorovici pénzügyminiszter péntek délelőtt még külön találkozik Liviu Dragneával, az alsóház és a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnökével, majd délután együtt vesznek részt a koalíció ülésén. A tárgyalások középpontjában a költségvetés-kiigazítás, a 2019. évi költségvetés-tervezet és a szuverén fejlesztési és befektetési alap létrehozása lesz. Az újabb költségvetés-kiigazításra november utolsó hetében kerülhetne sor. *(Agerpres)*

Svájc támogatja Románia felvételét az EBESZ-be

Svájc támogatja Románia felvételét az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetbe (EBESZ) – jelentette ki csütörtökön Bukarestben Alain Berset, a Svájci Államközösség elnöke, aki hivatalos látogatáson tartózkodik Romániában. „Svájc támogatja Románia felvételét az EBESZ-be, és áttekintettük, hogy mit tehetünk e célkitűzés megvalósításáért” – nyilatkozta Berset a Klaus Iohannis államfővel közösen tartott sajtóértekezleten. Hozzátette, Románia számíthat Svájc támogatására addig is, amíg az Európai Unió Tanácsának elnöki tisztségét tölti be. Kifejtette: a „közös értékek mentén” szoros kapcsolat alakult ki Románia és a Svájci Államközösség között. Elmondta: a román államfővel abban egyeztek meg, hogy bővíti a két ország közötti együttműködést. *(Agerpres)*

Halálra ítélik a pittsburghi ámokfutót

Egy szövetségi esküdtszék 44 rendbéli bűncselekmény miatt emelt vádat a pittsburghi zsinagógában tömeggyilkosságot elkövető Robert Bowers ellen, akire halálbüntetést is kiszabhatnak – jelentette be az illetékes államügyész szerdán. A 46 éves Bowers múlt szombaton 11 embert agyonlőtt és többeket – köztük négy rendőrt – megsebesített a pittsburghi Élet Fája zsinagógában. Scott Brady államügyész már a vádemelés bejelentése előtt közölte: halálbüntetést fog kérni a tettesre, aki a támadás közben antiszemita megjegyzéseket kiabált. A vádirat megjegyzi: őrizetbe vételekor Robert Bowers egyértelművé tette, hogy „zsidókat akart ölni”. *(MTI)*

Lezárták a transzfogarasi utat

A változékony időjárás miatt csütörtökön lezárták a 7C jelzésű transzfogarasi utat. Mint az Országos Közútkezelő Társaság csütörtöki közleményéből kiderül, a Szeben megyében található Bălea-vízesés és az Argeș megyei Piscul Negru között nem lehet ezentúl közlekedni. Elekes Róbert, a brassói regionális út- és hídügyi igazgatóság szóvivője elmondta, az utat 2019. július elsején nyitják meg ismét a forgalom előtt. *(Mediafax)*

Élettársak a cikkelydzsungelben

(Folytatás az 1. oldalról)

pártok törvényesítenék az élettársi kapcsolatokat, de csak akkor, ha ez az ő kezdeményezésükre történik, másképp nem értenek vele egyet.

Ebből a viselkedésből sejthető, hogy a most benyújtott tervezet körül nem lesz nagy kapkodás, amíg nem jön egy olyan választási kampány, ahol majd jól el lehet mondani, hogy de most aztán milyen szép törvényt hoznak az élettársi kapcsolatban élők létének jobbítására, csak fáradjunk el ennek érdekében a szavazófülkéig, és üssük rájuk a pecsétet. Csak nem biztos, hogy az alkotmánymódosító népszavazás érvényességi küszöbéhez ugyan kevés, de attól még milliós szavazótábor, amely a referendumon véleményt nyilvánított, ezzel különösképpen meg fogják hatni.

Egy bármilyen problémára választ kereső törvénykezdeményezés nem attól jó vagy rossz, hogy melyik pártnak, avagy független képviselőnek a kézjegyé van a tervezetén. Hanem attól, hogy mennyire valós társadalmi problémát igyekszik orvosolni. És az amúgy is csak egy alap ahhoz, hogy a parlamenti munka során életképes törvényt alkossanak, olyat, ami a gyakorlatban is jó megoldást jelent a benne tárgyalt kérdésre. És az, ahogy a pártok teljesen vakvágányra terelték a házasság definíciójára vonatkozó alkotmánymódosító kezdeményezést, nem azt mutatja, hogy lennének életképes válaszaik megannyi családpolitikai kérdésre. A csonka családokban felnőni kénytelen gyerekek ügye még a jelenlegi családjogi rendszeren kikaput kereső élettársak boldogságánál is fontosabb talán, de férne még bőven egy ilyen ötletlistára. Csak mögöttük nincs meglebbi.

Marosvásárhelyi Freedom Blues Fesztivál

November 2–3-án, ma és holnap immár a negyedik alkalommal kerül sor a Freedom blues-fesztiválra, amelynek ezúttal is a Jazz&Blues Klub ad otthont.

A két nap alatt minőségi szórakozásban lehet részük a műfaj kedvelőinek. Ismert és ismertlen fellépők koncertjei szerepelnek a kínálatban, a fesztivál ugyanis azzal a nem titokolt céllal jött létre, hogy a nagy-nagy előadók és formációk mellett lehetőséget biztosítson a megmutatkozásra a műfaj fiatal vagy kevésbé ismert művelőinek is.

Ma, pénteken a németországi VercorrecT együttes nyitja meg a koncertek sorozatát a Piano szalonban. Tovább, a Jazz&Blues Klub Bunker termében a romániai Blue Monday Ministers lép fel, ezt köve-

tően pedig a magyarországi Voodoo Papa együttes szórakoztatja a közönséget. Az estét Románia egyik legjobb bluesgitárosa, Rareș Totu zárja majd Santana Project produkciójával.

Holnap, szombaton a romániai Othello Piano Trio koncertjével indul a buli, amit Ana Maria Godoroja és meghívottja, Andrei Cerbu gitáros követ a Beth Hart tribute-show-val. Az est és egyben a fesztivál is a Nightlosers fellépésével zárul.

Mindkét napon igazi Döme-féle partival fejeződik be az este, és különféle meglepetésekből sem lesz hiány (például minden este borkosolás). A fesztivál két napjára 60 lejbe kerülnek a jegyek, a napijegy ára 35 lej.

Parkolóházat épít a református egyház nyugdíjpénztára

Az Erdélyi és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közös nyugdíjpénztára parkolóházat épített a kolozsvári Házsongárdi temető bejáratához, a kolozsvári városi tanács csütörtöki ülésén elfogadta a temetőbejárat környékének a részletes területrendezési tervét, amely az építési engedély kibocsátásához szükséges.

Az egyházi nyugdíjpénztár 2016-ban vásárolta meg a temető bejáratánál levő 2000 négyzetméteres telket, a terveket az építészakadémiára elnökének, Șerban Tiganasnak a cége készítette el. A nyugdíjpénztár számításai szerint a parkolóház felépítése több mint 4 millió euróba kerül, és a befektetés az aktuális számítások szerint 16 év alatt térül meg. A parkolóházat a nyugdíjpénztár által bejegyzendő cég fogja működtetni.

A parkolóház két föld alatti szinten, a földszinten és három emeleti szinten, valamint egy tetőterazon összesen 321 gépkocsi befogadá-

sára lesz alkalmas. A közel tízezer négyzetméteres hasznos felületből 549 négyzetmétert kereskedelmi egységeknek, irodáknak szánják.

Tárkányi Márton elmondta: az építési engedély kibocsátása után optimális körülmények között másfél év alatt építik fel a parkolóházat.

„Az 1990-es évektől robbanásszerűen megnövekedett az egyházi alkalmazottak száma. Ez oda vezetett, hogy az elmúlt húsz évben felgyűlt egy pénzalap. A gazdasági elemzéseink szerint húsz év múlva fog billenni a mérleg. Akik a kilencvenes években egyházi szolgálatba álltak, azoknak húsz év múlva kell nyugdíjat fizetnünk. Szeretnénk erre az időszakra most felkészülni. Ehhez volt szükség e profitorientált beruházásra” – magyarázta az MTI-nek Tárkányi Márton.

A parkolóház nemcsak a Házsongárdi temető látogatóinak biztosít majd parkolási lehetőséget, hanem a közeli Babeș-Bolyai Tudományegyetemnek (BBTE) is. (MTI)

Csaknem százezer gyereket hagytak itthon a vendégmunkások

A százezeret közelíti Romániában azoknak a gyerekeknek a száma, akiknek egyik vagy mindkét szülője külföldön dolgozik; többségüknél érzelmi és viselkedési rendellenességek figyelhetők meg – írta csütörtökön a Hotnews.ro hírportál a statisztikai intézet átfogó tanulmányát ismeretve.

2017 végén 77.471 olyan kiskorút tartottak nyilván Romániában, akinek egyik szülője és 17.425-öt, akinek mindkét szülője külföldre távozott. Tanáraik szerint gyakran hiányoznak, iskolai teljesítményük, érdeklődésük csökken, kommunikációs és érzelmi zavarokkal küzdenek, könnyen apátiába esnek, vagy éppenséggel hiperaktivitással, szóbeli és fizikai erőszakkal próbálják felhívni magukra a figyelmet.

A legtöbb hátrahagyott gyerek (több mint 31 ezer) az ország észak-

keleti (moldvai) térségében él. A legkisebb arány a fővárosban és az ország nyugati régiójában figyelhető meg, ahol az ország lakosságának 20 százaléka, de a hátrahagyott gyerekek alig két százaléka él.

A statisztikai intézet szerint a vendégmunkások által hátrahagyott gyerekek alig több mint 40 százaléka részesül egyéni vagy csoportos tanácsadásban. Több mint háromnegyedüket anyjuk, tíz százalékukat apjuk neveli egyedül, öt százalékukat nagyszülők vagy más családtagok gondjaira bízták a külföldre távozott szülők.

A statisztikai kimutatás szerint tavaly csaknem 220 ezer román állampolgár költözött egy évnél hosszabb időszakra külföldre. A legtöbben Nagy-Britanniában (23 százalék), Olaszországban (20 százalék) és Spanyolországban (13 százalék) telepedtek le. (MTI)

Nőtt a halálos balesetek száma

(Folytatás az 1. oldalról)

a gyalogosok szabálytalankodása (17,87%), az ittas vezetés (7,73%), az elsőbbségadás elmulasztása, kerékpárosok szabálytalankodása (7,73%), a fáradtság, a szabálytalan előzés szerepelnek. Tizenegy személy abban a 45 balesetben veszítette életét, amelyet gyorsajtás okozott, a gyalogosok szabálytalan átkelése miatt bekövetkezett 37 balesetben 10-en haltak meg. Az „egyéb okok”-nak 30 balesetet tudnak be, ezekben négy személy hunyt el és 29-en súlyosan megsérültek. Feltételezhetjük, hogy az „egyéb okok” közé tartozik az útinfrásztúra állapota is. Az elemzés arra is rámutat, hogy a súlyos közúti balesetek kevesebb mint fele (42%) történt városban, a többi vidéki utakon következett be (120 baleset), ami pedig a heti elosztást illeti, megállapítható, hogy a legtöbb súlyos autóbaleset csütörtökön, pénteken és vasárnap történt (14 és 22 óra között), a legtöbb

halálos áldozatot követelő baleset pedig pénteki és szombati napokon. Három olyan súlyos baleset volt az elemzett időszakban, amely több áldozattal járt: Héjjasfalván, ahol a gyorsajtás okozta azt a balesetet, amelyben három személy elhunyt, egy pedig súlyosan sérült, Marosludason, ahol négy személy szenvedett súlyos sérüléseket amatt, hogy a gépkocsivezető elmulasztott elsőbbséget adni, illetve Gernyeszegen, ahol a járművezető elaludt a volánnál, a balesetben ketten meghaltak és három személy súlyosan megsérült. Az EU közlekedéspolitikai tájékoztatója szerint „minden egyes balesetben elhunyt körülbelül négy életre szóló fogyatékosságot okozó sérülés, 10 súlyos és 40 könnyű sérülés jut”.

Úgy tűnik, hogy a rendőrségi ellenőrzések, bírságolások nem jártak a várt eredménnyel, nem szegik a száguldozó autósok kedvét. Pedig jócskán bírságotlalt: egészen pontosan 30676 esetben, a legtöbb-

szőr gyorsajtás miatt (14899), de a gyalogosokat sem kímélték, szabálytalankodás miatt 5317 jegyzőkönyv készült, ez a tavalyhoz képest 30,6 százalékos növekedést jelent. Az Európai Bizottság közötti közlekedésbiztonsági cselekvési programjának célját, hogy 2020-ig megfeleződjék az unió útjain bekövetkező halálesetek száma, a jelek szerint nem lesz könnyű megvalósítani. A forgalmi rendőrség az elkövetkezőkben még több ellenőrzést végez majd a közlekedési szabályok erőteljesebb betartatása céljából, főként hétfévén, a nap második részében, hiszen, amint a statisztikából kitűnik, ekkor történik a legtöbb halálos kimenetelű baleset. Ugyanakkor felszólítják az útügyi hivatalt, hogy gondoskodjanak az útjelző táblák kihelyezéséről ott, ahol hiányosságok vannak, illetve gondoskodjanak az úttest karbantartásáról, hogy közlekedés szempontjából biztonságos legyen.

Idősek napja Havadtőn

Meghitt hangulatú ünnepségen köszöntötték Havadtő időseit múlt vasárnap, az alkalmat pedig nemcsak a köszöntések, hanem a gazdag program is értékessé tette.

Gligor Róbert László

A vasárnap délutáni programot a református templomban nyitották meg, ahol Csiki Mihály Levente lelkész igehirdetésében arra hívta fel a figyelmet, hogy mind a fiataloknak, mind az időseknek nem elkülönülve, hanem Istennel együtt kellene leélniük az életüket, az ő segítségét kellene olykor kérniük. Ezt követően a művelődési otthonba vonult át a közel kétszáz fős tömeg, ahol elsőként Varga József, Gyulakuta község polgármestere köszöntötte az ünneplőket, kifejezve azon óhaját, hogy évente nem csupán egy nap kellene az idősekről szólni, nemcsak ilyenkor kellene figyelni rájuk, hanem minden nap az övéké kellene legyen. Koncz Emma, a szervező Pro Havadtő Egyesület elnöke köszöntőjében személyes példát is megemlített, elmondta, hogy mennyi mindent tanulhatott nagyanyjától, míg Csép Éva Andrea képviselő arra hívta fel a fi-

gyelmet: minél több tapasztalatot és élettörténetet kellene megtanuljunk időseinktől: „Értékeljük és vigyázzunk rájuk mindennap, nem csak egy évben egyszer, mert olyan jó, hogy vannak nekünk, köztünk!”

A havadtői óvodások és kisiskolások ünnepi műsort mutattak be Farkas Mária Magdolna és Dónáth Beáta pedagógusok vezetésével, majd Dónáth István, az egyesület alelnöke mutatta be a Másfél évszázad képekben című fotótárlatot. A közel háromezer darabot számláló helyi régi fényképek gyűjteményéből több mint harmincat emelt ki, amelyek témaköröként – mint például konfirmálás, katonaság, mulatságok, mezei munka – csoportosítva tizenegy pannó jelennek meg életképekként Szöcs Levente látványtervező segítségével. Nemcsak ez a tárlat váltotta ki a helyiek érdeklődését, hanem a falu egykori szülőtte és lelkésze, Nagy Sándor életútja is. 1887-ben született Havadtőn, székelyudvarhelyi tanulmányai után ő volt az önálló Havadtő első lelkésze, de szolgált Székelymagyaroson, a Hunyad megyei Lozsádon, a Szilágy megyei Farnason, aztán Kendőben, Ludvégen, de pap és tanító is volt Parajdon, Csekefalván,

Szálteleken, majd ismét pap Havadtőn, Gógánon és Kendőben, itt is hunyt el 1966-ban. Életrajzi regényét 1960-61-ben írta meg, de bevallása szerint nem a nagyközönségnek szánta. Most azonban dr. Kinda István néprajzos, múzeológus dokumentálta a lelkész életének állomásait, és sajtó alá rendezte az anyagot. A Nagy Attila havadi lelkész által bemutatott Kispalástos küzdelem című kötetet érdeklődéssel vették kezükbe a havadtőiek, hiszen olyan részleteket is megtudhattak belőle, hogy mikor épült a havadtői iskola és hol van benne „időkapzsula”, hogyan lett az egyháznak nagyharangja, hogy élt a falu „amerikánus” nagyura, ezenkívül a lelkész három házasságába is betekintést nyújt a könyv.

Az ünnepséget a helyi fiatalok csösztanca tette színesebbé, majd a 70 év fölöttieket virággal köszöntötték. A rendezvényt szeretetvendégség zárta. Az idősek közül nem hiányzott a 94 éves Sütő Gál Béla és 92 éves felesége, Zelma asszony sem. A Pro Havadtő Egyesület rendezvénye a Bethlen Gábor Alap, Gyulakuta Polgármesteri Hivatala, a Székely Nemzeti Múzeum és Varga József személyes támogatásával valósult meg.

Meghitt ünnepségen köszöntötték az időseket vasárnap

Fotó: www.facebook.com /Csép Éva Andrea hivatalos oldala

Színés Világ

XIV. évf. 43. (640.) szám, 2018. november 2., péntek

100 éve halt meg Tisza István miniszterelnök

Gróf Tisza István

Száz éve, 1918. október 31-én ölték meg pesti otthonában gróf Tisza István miniszterelnököt, akit a közvélemény felelőssé tett az első világháborús vereségért.

1861. április 22-én született Pesten, apja, Tisza Kálmán rekordideig, 1875 és 1890 között megszakítás nélkül kormányfő volt. Nagybátyját, Tisza Lajost, Szeged árvíz utáni újjáépítési kormánybiztosát 1883-ban tette gróffá a király, és a címet 1897-ben unokaöccsei is megkapták. Tisza István a debreceni református kollégiumban érettségizett, majd Heidelbergben és Berlinben tanult jogot, államtudományi diplomát Budapesten szerzett. Tudatosan készült a politikusi pályára, sokoldalú képzettséggel rendelkezett, tudásáról ellenfelei is elismerően szóltak. Kiváló jogászként és közgazdászként az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság összhangjának biztosítására, a pénzügyi egyensúly megőrzésére törekedett.

1886-ban az apja által vezetett Szabadelvű Párt jelöltjeként a vizaknai kerületben választották országgyűlési képviselővé. Ferenc József 1903 nyarán nevezte ki miniszterelnökké, miután a Széll-kormányt az ellenzéki obstrukció megbuktatta. A megbízást két nap

dualista elvekhez, külpolitikájában a kettős szövetséghez, a belpolitikában a magyar szupremácia megerősítéséhez és kiterjesztéséhez. Hivatali ideje alatt hozták haza II. Rákóczi Ferenc hamvait. Az obstrukció letörésének szigorú, olykor erőszakos eszközökkel látott neki, 1904 októberében az ellenzék jogait korlátozó házszabály-módosítást terjesztett be, amelyet Perczel Dezső házelnök a híres-hírhedt zsebkendőszavazással fogadtatott el. Az ülést követően a parlamenti munka ellehetetlenült, az ország annyira megosztottá vált, hogy az uralkodó 1905 elején feloszlatta az Országgyűlést.

A választáson az egységbe tömörült ellenzék diadalmaskodott. Ferenc József hiába próbált a darabontkormány kinevezésével úrrá lenni a válságon, az 1906-os új választást ismét az ellenzék nyerte meg. A Szabadelvű Párt feloszlott, Tisza lemondása után időlegesen visszavonult, a dunántúli református egyházkerület főgondnoka lett.

A politikába 1910-ben tért vissza a választásokat fölényesen megnyerő Nemzeti Munkapárt élén, de a Monarchia központosítását szorgalmazó Ferenc Ferdinánd trónörökösrel fennálló ellentétei miatt nem vállalta a kormányalakítást. 1912. május 22-én házelnök lett, másnap a szocialisták által szervezett tiltakozó tüntetést a rendőrség szétverte, a vérvörös csütörtöknek hat halálos áldozata volt. Tisza a véderőtörvény körüli obstrukciót letörve nem adott szót az ellenzéki képviselőknek, akiket karhatalommal vezetett ki, a törvényt vita nélkül verte át. Három nappal később, június 7-én

egy kitiltott ellenzéki képviselő a karzatról leugorva rálőtt – a célt tévesztett golyók nyoma ma is látszik a faburkolaton –, Tisza pedig tovább vezette az ülést.

Napra pontosan egy évvel később, 1913. június 7-én lett ismét kormányfő. A közelgő háborúra készülődve az államhatalom megerősítését tartotta legfontosabbnak, ennek érdekében tovább korlátozták a gyülekezési jogot, erősítették a cenzúrát. Az 1914. június 28-i sarajevói merénylet, Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolása után a Monarchia vezetői közül Tisza egyetlenként ellenezte a Szerbiának küldött hadüzenetet, mert felkészületlennek gondolta a birodalmat, féltette kényes egyensúlyát, és tartott az Erdélyre vonatkozó román igényektől is.

Erőteljes német nyomásra mégis beleegyezett a háború megindításába, és döntése mellett végig kitartott. Jóllehet a közvélemény egyöntetűen helyeselte a hadba lépést, Tisza nem tudott felállítani koalíciós kormányt, a sikerek elmaradásával egyre népszerűtlenebbé vált, mindezt tetézte, hogy kitartóan ellenezte a szociális reformokat és az általános választójogot, amelytől a magyarság vezető szerepét féltette. A Ferenc József halála után a béke-teremtés vágyával trónra lépő IV. Károly „a Monarchia erős emberét” lemondásra szólította fel, Tisza 1917. június 15-i távozását általános megkönnyebbülés fogadta.

A menesztett kormányfő szeptemberben a debreceni huszárezred élén önként a frontra ment, később a király bizalmas embereként

(homo regius) Bosznia elszakadását próbálta megakadályozni. A háború végén már a vereség és a régi rend jelképe, bűnbakja volt, október 16-án a harmadik merényletet vészelte át, amikor rálöttek az utcán. Egy nappal később az Országgyűlésben elmondott beszédében az egységet szorgalmazta, de a közvéleményben csak „A háborút elvesztettük” szavai visszhangoztak, ezt vezető kormánypartí politikus először ismerte el. Tisza a következő napokban többször kifejtette, hogy az utolsó pillanatig ellenezte a háborús megoldást, és hogy a Monarchia csak védekező háborút vívott.

Október 31-én este, az egyébként vértelen öszirózsás forradalom napján négy hazatért frontkatonára Hermina úti villájában, amelyet éppen aznap délutántól nem őrzött a csendőrség, egy szópárbaj után agyonlőtte. A gyilkosság körül a mai napig sok a kérdőjel, jóllehet 1920-21-ben egy per során két embert elítéltek érte. Sokan vélik úgy, hogy nem a népharag nyilvánult meg, hanem politikai gyilkosság történt, amelynek hátterében a vele személyesen és politikailag is szemben álló Károlyi Mihályt gyanítják, de ezt nem sikerült bizonyítani.

Tisza István alakja hibáival, tévedéseivel és kudarcaival együtt, tragikus bukásában is megkerülhetetlen. A főváros XIV. kerületében róla elnevezett téren 2012 óta áll szobra, az Országház előtti Kosuth téren 2014-ben állították újra 1934-ben Zala György és Orbán Antal által készített, 1945-ben leöntött emlékművét. 2018-ban Magyar Örökség Díjban részesült. (MTI)

Gróf Tisza István a fronton

A természet kalendárium (CCCXXXI.)

Kiss Székely Zoltán

Október utolsó vasárnapjának, a **székely autonómia napjának** nagy őrtüzei után öt napra újra tüzek – ezúttal mécsesek s gyertyák milliói – gyúlnak nem csak a Székelyföldön, de az egész keresztény világban. Emléklángok.

*Emlék az, ami itt suhan el velem messze, az éjben
Emlék ez a hajó, emlékek a város, emlékek vagyok én
Elszáll és múltnak az évmilliók, s nem lesz pillanat, egy se
Robogó légitűzár visszaroohanó Lethe-hajók
Ablaka mellől lesve ki fekete ködben
Hogy egymást messe mégegyszer szempillantásra a két út
Elvillanva hogy lássalak s te is, és intünk az ablakon át
Csak ennyit, szervusz, isten veled, isten veled! élet,
Ifjúság, remegő remény, mámor, félszeg, gyöngye mosoly
Halk, tehetetlen kis tiltakozás az Éjszaka ellen
Naiv gyufaláng amit úgyis elfúj a szél*

Karinthy Frigyes: Mindszenti litániájával indulok mai kirándulásomra, mindszentek s halottak napja közén. Ha idő enged, tarts velem, kedves Olvasóm.

Mindszentesek napját, a **Festum Omnium Sanctorumot**, a már üdvözült lelkek napját november 1-jén tartja a katolikus egyház. Emléknappá Kr.u. 741-ben nyilvánította III. Gergely pápa, egyetemessé azonban csak 844-ben, IV. Gergely engedélyével válhatott. A kelta újév, a Samhain pogány ünnep és hagyomány találkozott itt a katolicizmus újításával.

November 2. a **Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum**, az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert hűvek ünnepe. A rómaiak Ferialiáját, a holtakról való megemlékezést, az ókereszténység a III. században vette át. A katolikus egyház Kr.u. 998-tól önálló ünnepként tartja számon a **halottak napját**.

A Kárpát-medencében a halottak napja fokozatosan vált a katolikus egyház ünnepnapjából általános, felekezeteiktől független, az elhunytakról való megemlékezés napjává. A protestánsok régebben nem gyújtottak gyertyát, csak a reformáció emléknapiján, október 31-én mentek ki a temetőbe. Mára az ünnepek protestáns magyar közösségeknél három-négy naposra bővült. Az evangélikusok – noha elismerik a szentek létezését – csak a halottak napját tartják, mindszenteseket nem. Az unitáriusok is ünnepek tekintik a halottak napját. A reformátusok – mivel nem ismerik el sem a katolikus szenteket, sem a halotti kultuszt –, egyik napot sem veszik egyházi ünnepek. A szokásjog alapján, a templom kivül emlékeznek meg az elhunytakról, ma már gyertyagyújtással. Az ortodox kereszténység ünnepi naptárában több halottak napja is szerepel. A zsidó hagyományok Mózes halálához kötik a halottakról való emlékezést.

*Halottja van mindannyiunknak,
hisz percről-percre temetünk,
vesztett remény mindenik percünk
és gyászmenet az életünk.
Sirhantolunk, gyászolunk mindig,
temetkező szolgák vagyunk!
– Dobjuk el a tettető álcát:
ma gyásznap van, ma sirhatunk!*

Ady Endre Halottak napján c. versében szól így hozzánk.

A gyertya vagy mécses az örök világgosságot jelképezi. Egyesek szerint a gyertyafény segíti a bolyongó lelkeket, hogy rátaláljanak a sírjukba, s így nyugalma legyen az élőknek.

A piacon krizantémokat vettem volt alig hete, s mécses is. S lám, odaszemtelenedik szemem peremére a felirat egy rakás süttőtökön, a virágok között: Halloween-tök.

Halottak napján töklámpás? Nem. De ugyane időben, október 31. éjszakáján ünneplik a kelta újévet az angolszászok, megköszönve a napistennek a termést és a földet. Hitük szerint a halottak lelke ezen az éjszakán vándorol a túlvilágra. Az ünnep jelképe a töklámpás lett, a „Jack O’Lantern”. Az ír legenda szerint Jack részeges kovács volt, aki az ördöggel packázott. Végül annyira kiviselte magát, hogy sem a mennybe, sem a pokolba nem kerülhetett: bolyongásra volt ítélve. Annyit

azért elért, hogy egy kis parazsat kapott, amivel a nyugodalmát kereshette. A nővény, amibe a fényt adó parázs került, eredetileg karórépa volt, ám ezt idővel az Amerikában őshonos, könnyen megmunkálható sőtököt váltotta föl.

Sokan a mi töklámpás-készítésünket a Halloweenhez kötik, holott a töklámpás Magyarországon is régi hagyomány. Olyannyira régi, hogy az első, erről szóló monda egészen Salamonig nyúlik vissza. Az Árpád-házi királyok – **Salamon, I. Géza**, s ennek halála után **László** – között dúló trónviszály eredményeként 1081-ben László a visegrádi vár tornyába záratta Salamont. Az öröknek parancsba adták, hogy sötétedés után töklámpásokkal világítsák ki a tornyot, hogy éjszaka is szemmel tarthassák a rabot. A lámpások azonban a Dunán közlekedő hajósoknak is támpontul szolgáltak. Innen a mondás: „fénylik, mint Salamon tüke”. Az eredeti vár nem maradt fenn. A tatárjárás után kőveiből építettet **IV. Béla** új erődítményt, melynek Salamon-tornya ma is áll.

Gyermekkoromban én is nagy híve voltam a töklámpásnak. Az ősz vele, a döbleccel kezdődött. Az elsőt mindig a nagyfiaccon vette nagyanyám, de egy második is kellett, a lámpáshoz. A Vártemplom alatt volt osztálytársam familiája – ej, népes volt a Bolyai utcai nagy öreg bérházban lakó Szabó család – áttért a pattogatott kukoricáról a parázsforró sőtököt árusítására, de halottak napjára már a szelídgesztenyéé is vegyült a vár oldalán a temetők felé terjedő ünnepi illatárba, odacsalogatva a temető felé igyekvőket.

*Gyermekkoromnak felnőtt vétke,
felnőtt koromnak gyermek-éve
tört lámpásokkal egyre éget.*

*Halálfejet faragtam, ha a föld gömbölyded gyümölcse
emberfej-kerekre ért. Két lyuk a szem, négyszög a száj,
s a koponyában gyertya ég.*

*Nem is kell messze menni károgó, szemvájó sikerért:
a másik utcában, a Ritz-fürdő felé lakik magában
az agg menyasszony, háborúk fekete, ősszel égve,
csontra száradó szemekkel, téveteg vonatfűtőkre figyelve.*

Az 1942. szeptember közepén született **Szócs Kálmán** 1974-ben – halála után – megjelent (utolsó) verseskötetének címadó verse a **Töklámpás**. Édesanyját Auschwitzba hurcol-

Nyílik még a sarkantyú virága

ták, őt magát szüleinek barátai rejtegették. (1944. november 2-án kezdődött el az auschwitzi koncentrációs táborban a foglyok gázkamrákban való szisztematikus elpusztítása.)

*Nem is kell sok a gondtalan röhejhez, csak kivárni,
míg az esték estikéi nyílnak minden utca szélén,
s csöndesülnek edényes házak, hol a család vacsoráz.
S az Ő ablakához vinni a tök-halálfejet! Odatenni,
ahonnan bárki beláthat hamvas mély magányba,
ahol talán a felnőtt utcakölyök büne is szelid.*

*Reggelre a ház előtt új napra kelve ott hevert
a lámpás összetörve, gyertyája, mint minden láng,
a koponyában is kiégett. Meghalt azóta rég
az agg menyasszony, háborúk fekete, halk gyümölcse.
Én járok már csupán lámpásaimat lassan összeszedni;
a törött halálfejeket. A törött gyermeket: magam.*

*Gyermekkoromnak felnőtt vétke,
felnőtt koromnak gyermeksége
élem világít törten égve.*

Késő ősz novembere. A kikerics már rég elvirágozott, a vadgesztenye másodvirágzása is a múlté. Csak a százszorszépek dértűrő virágocskái hintenek fehér mintázatot a vár alatti lejtő zúzmarába ájult, méregzöld gyeperre.

A krizantémok a tizenöt-husz fokos melegben sokáig díszítik majd – remélem – a sírokat. Ellopní őket nem érdemes az „újrashasznosítás” végett. Ki császkál még november derekán a temetőkertekben, s ráadásul még virágot is vinne az alkalmi „virágárosoktól”?

Talán még vannak ma is a temetők környékén olyan vásott kölykök, akik a mezőről behozott disznótökök – azokért is messzebb kell már menni, mióta a zsidó temető feletti mezőt új inváziósok „belakták” – töklámpásaiba a viaszt a temetők kialudott gyertyáiból gyűjtik össze. De talán nem ijesztgetnek vele szomorú sorsú lányokat.

Késő ősz langy novembere. A temető árkában papsajt virít. A terasz utolsó sarkantyúvirágát vázába menekítettem az első fagy előtt.

November csodája. Akárha **Jékely Zoltán** versében:

*Csodát kínálsz, hitetlen vén november:
lám, nyílik még a sarkantyú virága!
Meggzagolom, édes-keserű szender
fog el s mint anyját fellelő kis árva,
beledőlök egy régesrégi nyárba.*

Jómagam idén is bohókás töklámpást faragtam, két napja sincs, az unokáknak. Krizantémokat vittem távoli temetőbe. Mily szépek is voltak! (Ki emlékszik még a Grófnő – Gemma néni – virágaira a Bolyaiak terén, a hentesbolt mellett?) Mécsesét gyűjtöttem. A teraszunkon is, őszi lombok alá.

Emlékét őrizve sok-sok kedves arcnak, maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2018-ban, halottak napján

A székely autonómia napja után, halottak napja előtt

Híres erdélyi magyarok (1000–1990)

Sorozatunkkal 990 év erdélyi nagyjaira emlékezünk, akikről talán nem tudunk semmit, de ők tették naggyá Erdély kultúráját, tudományát vagy vitékét el hírt a nagyvilágba, s tetemes részt vállaltak az egyetemes magyar kultúra és tudomány gazdagításában. (Forrás: Magyar életrajzi lexikon, 1000–1990. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes)

Összeállította: Kuti Márta

BÁNYFY GYÖRGY, gróf (1660 körül – Nagyszeben, 1708. nov. 1.): erdélyi főúr, a Habsburg Birodalomhoz csatolt erdélyi fejedelemség első kormányzója. ~ Dénes fia, Kolozsvár megye. főispánja és Kolozsvár város kapitánya, 1690-től II. Apafi Mihály gyámja és tanácsosa, 1693-tól haláláig a Habsburg-fennhatóság alá jutott Erdélyi Fejedelemség kormányzója. Rákóczi kurucok elől Nagyszebenbe menekült. 1696-ban I. Lipóttól grófi rangot kapott.

BETHLEN BÉLA, gr. (Aranyosrákos, 1888. nov. 2. – Kolozsvár, 1979. nov. 16.): politikus. 1905–08-ban Pozsonyban, 1908–10-ben Kolozsvárott jogot, 1908–11-ben Kolozsvárott mezőgazdasági akadémiát végzett. 1913-tól a kolozsvári törvényhatósági bizottság tagja. Az I. világháborúban önkéntes hadnagy volt. A trianoni békekötés (1920) után Erdélyben maradt. 1916-tól az Erdélyi Gazdasági Egylet alelnöke, 1931–36-ban elnöke, 1924-től az erdélyi Országos Magyar Párt alelnöke, 1926-tól

főosztályig (1938) elnöke volt. 1928-tól az erdélyi ref. egyházkerület főgondnoka. 1926–1937 között a székelyudvarhelyi kerület képviselője a bukaresti parlamentben. 1944 végéig kormánybiztos. 1945-től 1954-ig romániai börtönök foglya. 1959-ben rehabilitálták. A két világháború között mezőgazdasági, politikai és agrárpolitikai cikkei az erdélyi lapokban jelentek meg. – F. műve: Észak-Erdély kormánybiztos voltam (sajtó alá rend., bev. Romsics Ignác, Bp., 1989).

Periprava (4.)

A láger felidézése, hiányos emlékezet

Az ártatlanul elítéltek helytállásából mindenkor erőt meríthetünk a Marosvásárhelyen alkotó igazmondó költő verssorai által: „A győztes igaza meghal./ A vesztesnek igaza lesz./ Mióta világ a világ,/ Az nyer igazán, aki veszít” (Székely János: A vesztesek).

Dr. Ábrám Zoltán

A peripravai munkatábor az ötvenes-hatvanas években élte „aranykorát”, Dumitrache és Ion Ficior parancsnoksága idején. Ekkor szinte kizárólag politikai elítélteket hoztak ide, ahol elszigeteltségüket és embertelen munkakövetelményeiket csak tetézték a már-már elviselhetetlen életkörülmények és a börtönvezetés által táplált kegyetlenkedés, ami a kommunista kor szellemének az elvárásait is önkényesen túlhaladta. A becslések szerint volt olyan időszak, amikor háromezer elítélteket is összezsúfoltak a munkatáborban. A „túl-népesedés” idején az elítéltek egy része olyan átmeneti tákolmányokban, barakkokban lakott, amelyekben annyira összezsúfolták őket, hogy másfél négyzetméternyi felület jutott egy elítéltnél. Velük együtt több százan éltek még a tábor területén: a börtönőrök és családjuk. Nekik külön munkatáborrész jutott.

Sajnálatos, hogy nem történt meg a legszigorúbb romániai gulág szerkezetének és működésének a feltérképezése. Ma már ez nagyon nehéz feladat lenne, sok a rejtély. A túlélők visszaemlékezései különböző írásokban, könyvekben, beszélgetésekben fellelhetők ugyan, de abból még nem épül fel egy teljesebb kép Periprava hírhedt munkatábo-

ként megnyilvánuló igazságérzet közös eredménye, hogy ma Periprava neve sokkal ismeretesebb a romániai, az erdélyi, a magyarországi, esetleg azon túli közvélemény előtt, mint gondolnánk.

Végül tény az is, hogy a szakma oldaláról nincsenek olyan történések, régészek, akik felmérték volna a peripravai munkatábor helyszínét, hogy a helyszíni ásatások, te-repszemlék, kutatások eredményeképpen erőteljesebb vonalakkal rajzolódjon meg a munkatábor rekonstruált térképe. Ilyen térkép nem létezik. Sem könyvekben, sem a helyszínen nem tudható meg, hogy hol helyezkedtek el az egykori munkatábor legfőbb épületei, illetve a még látható maradványok egykor milyen célt szolgáló épületek romjai, kőmaradványai. Csupán a falubeliek szájáról szájra terjedő, hézagos és leginkább a munkatábor létezésének utolsó évtizedét felidéző emlékezetére lehet szorítkozni. Nem csoda, hiszen fél évszázadnál több eltelt azóta, hogy a politikai elítélteket, a kommunista egyeduralom útjában állókat a Duna-delta és a Duna-sziget munkatáborába küldte az embertelen államhatalom. Periprava, Grind, Salcia és még sorolhatnánk. De mindenekelőtt Periprava: a legtávolabbi és legelűgöttebb, a menekülés esélyét minimalizáló, a legkeményebb körülményeket nyújtó, az akár látótávolságra levő Szovjetunió hírhedt gulágjaival vete-

kedő láger. Ahol hivatalosan is száznál többen meghaltak Ion Ficior lágerparancsnok-helyettes, majd lágerparancsnok viszonylag rövid, hétéves ténykedése alatt. És ki tudja, hányan pusztultak még el, miközben sok ezer, tízezer munkatáborba száműzött elítélteket megkísértett a halál közelsége.

Kívülállóként és évtizedek távolából nehéz megválaszolni a kérdést: vajon a megváltást hozó halál volt-e nehezebb, vagy az elviselhetetlenségig fokozódó szenvedés vállalása? Rövid távon a halál nyilvánvalóan a kínoktól való megszabadulást jelentette, miközben a halálközeli állapotba jutó, az élet minden cseppnyi reményéhez hittel

vagy hitetlennel, ám zsigerien ragaszkodó további szenvedés csak fokozta az elmúlás pszichózisát. Mégis, a többség számára elérkezett a szabadulás órája, az isteni kegyelem-ből kapott és megtartott élet folytatása. Az ártatlanul elítéltek többsége mégiscsak megérte a szabadulás leírhatatlan örömét, a családtagok viszontlátásának mámorát. És folytathatta életét, többé-kevésbé kitaphatta saját boldogulása további útját – remélhetőleg az államhatalommal való „kivánatos” együttműködés nélkül. Igaz, egész életében szívében és káderlapján hordozva a hátrányos megkülönböztetés bélyegét. És azt a terhet, miszerint az elítélteket, a munkatábor megjárta túlélővel együtt szenvedett a családja, a környezete is.

Periprava egykori lágere ma már Románia modern kori történelmének a része. Vitathatatlan tény. Ma már kevés a tanú. A túlélők megöregedtek, kihaltak. Az alkalmazottak szintén, ők amúgy sem dicsekedtek múltjuk eme fekete foltjával. Az egykori börtönőrök utólag nem óhajtottak beszélni a lágerben uralkodó kegyetlen körülményekről. Például arról, hogy amíg ők maguk családjukkal jól

A temető

fűtött téglaházakban éltek, addig a politikai üldözötteknek fűtetlen, rossz hőszigetelésű barakkok és priccsek jutottak. Igaz, ma már akkor sem tudnánk visszaemlékezni, ha akarnának – egy helyen nyugszanak őrizetükkel. Legfeljebb gyermekeik idézhetik fel azt az időt, amikor a munkatábor területén börtönőr apáik családjának fenntartott barakkokban laktak, és oda jártak a számukra külön létrehozott iskolába. A politikai enyhülés idején, a hatvanas évek elején és a hetvenes-nyolcvanas években, még a láger megszűntét követő időkben is, számos helybeli a munkatábor melletti farmon dolgozott. Mivel a rabok létszáma jelentősen lecsökkent, az állatállomány gondozásához szükség volt dolgozó kezekre.

Személyes peripravai kegyeleti látogatással nem volt céлом hozzájárulni a rejtelmek felfedéséhez. Csak magamnak jegyeztem meg: szép lett volna egy információs tábla, legalább egyetlen utalás arra, hogy egykor a 0830-as egység, azaz a peripravai munkatábor állt ezen a helyen. Hogy ennek apropóján valóban szeretne-e egy kis múzeumot kialakítani a tulajdonos, nem tudom. Olvastam valahol, nyoma még egyáltalán nem látszik. Az „elhordott” Vörös Ház helyén álló ortodox fakereszt (troița) nem nyújt semmiféle magyarázatot, esetleg a tőle ötvenméternyre földbe helyezett és elkerített kis fémlap, amelynek a szövege arra utal, hogy azon a helyen kolostor felépítésére vállalkoztak (és ahol kolostor épül, ott szerzetesek is lesznek, jelen esetben a tervek szerint szerzetesnők). Csak annyi tudható meg, hogy 2015. szeptember 22-én Visarion püspök (Tulcea) jelenlétében történt az alapkövetel. Az viszont nem derül ki a szövegből, hogy ezen a helyen valamikor kommunista munkatábor állt. Úgy látszik, a jelenkor történetírása számára ennél fontosabb a leendő építmény megnevezése, amelynek a pontos lefordítására nem vállalkozom: bisserica cu hramul Soborul Sfinților Apostoli de la Schitul Periprava.

No, nem a spanyol-francia tulajdonosok akarják a kolostort, sőt inkább ellenzik, hanem az a vallásos háttérszervezet, amely félhektárnyi földterületet kapott ajándékba az önkormányzattól erre a célra. Két éve teljes a hallgatás. Ugyanakkor egy másik civil szervezet is kapott fél hektárnyit, róla még kevesebbet lehet tudni, gyakorlatilag „semmi nyoma”. Szabadtéri oltárt szeretnének, továbbá helyreállítani egy kinzókamrát, hogy azt üzenjék a jövőnek: hasonló gaztett sohase ismétlődjön meg! Az már más kérdés, hogy miért nincs összhang a vallási és a nem vallási kezdeményezés között, miért nincs összetartás, miért ne lehetne együttműködni egy közös terv keretén belül?

Számomra ugyanakkor megfogalmazódik a végső válasz arra a kérdésre, ami korábban foglalkoztatott: lehetséges-e a magyar ál-

dozatokról valamilyen sajátos módon megemlékezni a peripravai helyszínen? Nos, arra kellett ráébrednem, hogy a helyszíni – amúgy is igen gyér és csirájukban levő – tervekbe nemigen fér bele az ilyesmi. A Duna-delta munkatáborait megjárta elítéltek számára inkább a szülőhelyen helytálló az emlékjelállítás, mint a szenvedések és a véráldozatok helyszínen.

Amolyan meditációs zárandoklat volt számomra Periprava hírhedt munkatáborához eljutni, és annak területén eltölteni közel egy napot. Sokkal több annál, mint egyszerűen megírni az élményeim, rögzíteni a látottakat, és azokat megosztani másokkal. E nehezen körülírható átélés közben vált véglegessé az elhatározásom: nagyapám ártatlan meghurcoltatásának Mezőfélében állítani tárgyi emléket, ahonnan hárman is megjárta a munkatábori „poklok poklát”. Három református egyházfinak – tágabb értelemben közösségünk áldozatainak – egy fából faragott pelikánt a református paplak kertjébe. A félezred éves reformátusság jelképét, amúgy a Duna-deltára legjellemzőbb állatfigurát, nemes madarat. A gödény jelen esetben Periprava ártatlan elítélteinek állít emléket, Szöcs Zoltán szobrász alkotása, aki Periprava útítársámnak szegődött.

Nem vagyok meggyőződve arról, hogy még visszatérek Peripravára. Egy viszont biztos: számomra Periprava egy örökösön szívemben, lelkemben, agyamban élő falu. Az emlékezetből felszínre hozott „feledhetetlen” múltjával, a személyesen megtapasztalt jelen sajátos életképeivel és a gyökeres átalakulásban levő jövő cseppnyi biztatásával. A reménység éltetéséhez én magam is hozzájárulok, mert amíg e sorokat olvassák, addig étellel telt a falu. Amelynek hírhedt munkatáborát romjaiban is örökké magába zárja az emlékezet.

ráról. És hiteles emlékeikre egyre kevésbé lehet számítani, hiszen az élők sorában levő keveseknek már megkopott az emlékezte. „A mór megtette a kötelességét” – idézhető a mondás.

Szomorú viszont, hogy a hivatalosságok, a felsőbb szintű államapparátustól a helyi önkormányzatig, nem viszonyultak méltóan a negyven éve nemcsak bezárt, hanem emlékében is lehetőleg feledésre ítélt peripravai munkatáborhoz. Amelynek egy részét eladta az önkormányzat, a többit pedig nem hivatalos használatra adta a vevőnek, hiszen valamiből mégiscsak meg kell élni a világ végi kis településen. Márpedig a mindenkori, kiváltképpen a romániai politikában jól ismert gyakorlat: az erkölcsi célok mellett konok kitarítás helyett azzal szövetkezni, aki hatalmat, pénzt, megélhetést nyújt. De mindig akadnak olyanok is bármely társadalomban, akik a lelkiismeretüket tekintik iránytűnek. Az elmúlt negyedszázadban megszorodott, még a látszatdemokráciában is betilthatatlan és megtorolthatatlan – esetleg hátrányos helyzetet előidéző – visszaemlékezések, egyes civil kezdeményezések, a társadalmi igény-

26. Alter-Native – jó filmekhez jó zene dukál

Igazi zenecsemegékkel készülnek a 26. Alter-Native Nemzetközi Rövidfilmfesztivál szervezői, hogy a jó filmek kedvelői jó muzsikából se szenvedjenek hiányt.

Földes László Hobo immáron a szemle visszatérő vendégének számít, és idén két műsorral is fellép a november 7-e és 11-e között zajló Alter-Native-on. November 7-én, szerdán 19 órától *Látokok, költők, csavargók* című előadását nézheti meg a közönség. A produkció megpróbál kapcsolatot találni és felmutatni a költészet és az igényes rock dalszövegei között. „Villon, Ginsberg, Ady, József Attila, Faludy, Pilinszky, Csokonai Vitéz Mihály állnak az egyik hídfőn, a másik oldalról Bob Dylan, Morrison, Viszockij, Tom Waits dalaival próbálunk átjutni a szakadék fölött” – jellemzi az előadást Hobo.

A Kossuth-díjas bluesénekes és előadóművész november 8-án, csü-

törtökön 20.30-tól a *Hé, Magyar Joe!* című műsorával tér vissza a Kultúrpalota színpadára. Az előadás – amelynek kiindulópontja a Jimi Hendrix által híressé tett Hey Joe című dal – bemutatója alig két hete volt Budapesten; Erdélyben a marosvásárhelyi filmfesztiválon lesz látható először. Az előadás egy magyar kisember végzetes hibájáról, amit felesége megölésével követett el és az ezt követő vezekléséről, valamint lelkiismeret-furdalásáról szól. A művet dupla albumként adták ki októberben, novemberben pedig zenés drámaként is bemutatják a budapesti Nemzeti Színházban. Mindkét előadáson Gál István (dob), Igali Csanád (billentyűs hangszerek), Kiss Zoltán (gitar) és Pengő Csaba (nagybőgő) kíséri Hobót.

November 9-én, pénteken 20 óra 20 perctől Emeric Imre&Jimi Laco lép színpadra a Kultúrpalotában. Emeric Imre egyike a legkedveltebb

Emeric Imre&Jimi Laco

romániai folkzenészeknek. A Kolozsváron született, mély érzésű művész zenéjén keresztül életképeket oszt meg a közönséggel, „egy olyan világban reménykedve, amely újra felfedezi a szeretetben és békében élt élet szépségét”. Jimi Laco az ország legelismertebb zenészei közé tartozik. Zenészcsaládból származik, gyerekkorát Kolozsváron töltötte. 1994 óta zenekarával, a Nightlosersszel zenél Európa-szerte, gitáron, hegedűn, buzukin és más hangszereken játszik. Ezenkívül fellép az Orient Express-szel, Adrian Berindével, Emeric Imrével és más ismert előadókkal/zenekarokkal is.

Szombaton a jó muzsika a Sörházba költözik, ahol a dzsesszenét játszó Gyárfás-Premecz Organ

Trio lép fel 20 órától az *Organ Gri-der's Suite* című zeneművel. Az előadás az 1950-es években világhódító útjára indult stílust idézi fel némiképp mai köntösben, emléket állítva az irányzat legjelentősebb képviselőinek. A darabban szereplő Hammond-szólamokat a fiatal tehetség, Premecz Mátyás szólaltatja meg a legendás B-3-as Hammond orgonán. A dobon Jeszenszky György hallható, aki hangszerének egyik legjelesebb képviselője Magyarországon, egyúttal kiváló mester, a Liszt Ferenc Zeneakadémia jazz-dob tanoskének tanára. Gitáron Gyárfás Istvánt hallhatja a közönség, aki a JazzMa.hu szavazatai alapján mindhárom kategóriában (kritikusok, zenészek és a közönség szava-

zatai alapján) elnyerte az Év Gitárosa címet 2018-ban.

A fesztiválra szóló belépők ára idén is változatlan marad: a jegyekért 15, az öt napra szóló bérletért pedig 40 lejt kell majd fizetni.

A fesztivál partnerei: Maros Megyei Tanács, Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Balassi Intézet – Bukaresti Magyar Kulturális Központ, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Jazz&Blues Club. *Főtámogatók:* Nemzeti Kulturális Alap (AFCN), Románia Kormányának Nemzeti Kisebbségvédelmi Hivatala, Román Nemzeti Filmintézet, Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala, Nemzeti Kulturális Alap és Bethlen Gábor Alap (Magyarország), Communitas Alapítvány

Földes László Hobo

Klíma és képzőművészet

A Művészeti Líceum diákjainak kiállítása

Az idén a Bolyai Alkotótábort szervezők – az Erdélyi Magyar Műszaki és Tudományos Társaság megyei fiókja – a marosvásárhelyi Művészeti Líceum diákjait célozták meg egy olyan témával (a globális felmelegedés és a klímaváltozás okozta hatás), amely egyre inkább foglalkoztatja az embereket. Erről kellett képzőművészeti alkotásokat készíteni, illetve a nemrég alakult műépítészeti osztály tagjainak a káros hatást csökkentő megoldásokon gondolkodniuk.

A diákok, tanárok és szülők társaságában kedden délután nyílt kiállítás az alkotásokból a marosvásárhelyi Várgalériában. *Csegei Magdolna* a szervezők részéről elmondta, hogy a projekt több lépésből áll. Az említett témában volt egy tanácskozás 2017-ben, ami elindított egy alkotási folyamatot, amely jelenleg a diákok munkáiban összpontosult. Lesz még egy érdekes mozzanat, amikor elektrotechnikusok alkotnak majd olyan szerkezeteket, ahol e téma ötvöző-

dik. A kiállításon jelen levő *Mana Bucur*, a Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének elnöke elmondta: a Művészeti Líceum diákjai ismételten bizonyítják, hogy kiváló szakoktatás folyik az iskolában, hiszen egy elég nehéz témában is sikerült érdekes munkákat készíteniük. Arra ösztönözte a diákokat, hogy tegyenek eleget minden alkalommal a kihívásoknak, és engedjék szabadon a fantáziájukat, hiszen erről szól az alkotási folyamat. Az alkotások a téma megköthetőségén túl igazi színes oázisok szürke mindennapjainkban – mondta az elnök.

Kolumbán Kántor Zita, az egyik irányítónak kifejtette: a téma kifejtése kapcsán kiderült, hogy a diákok nem közömbösek a környezeti változások iránt, és igen látványos megoldásokat találtak. Az alkotási folyamat is hozzájárult a környezet- szembeni felelősségtudat kialakításához, és ezért is tettek eleget örömmel a felkérésnek. Felvinczi Ana műépítész a román szakos műépítészeti osztály vezetője szerint a város és a környezetvédelem viszonyából közelítették meg a diákok a témát, a bemutatott terveikkel egy-

szerű megoldásokat keresve. Ezek a konkrét, megvalósítható ötletek elsősorban az energiatakarékoságra, a zöldövezetek és a városi vizes felületek növelésére irányultak. *Bíró Kálmán Enikő* tanárnő diákjainak az ember és természet, illetve az ember és a gépezet közötti kölcsönhatást adta feladatul,

és arra kérte őket, hogy fantáziadús alkotásokat készítsenek. A kiállítások beleszülettek abba a világba, ahol egyre gyakoribbak azok a valós képek, amelyek igazolják a klímaváltozás káros hatásait. Érdekes volt látni, hogy míg egyesek a természet szépségét, a harmonikus világlépet festették meg, mások rémképszerű jövőképeket festettek, illetve rajzoltak. *Mariana Șerban* tanárnő mindegyik előtt a szervezőknek köszönte meg, hogy a lehetőségek szerint

támogatják az iskolát nemcsak a felszereléssel, amit a rendelkezésükre bocsátottak, hanem a „szokatlan” témaválasztással, amelynek kapcsán igen meglepő alkotások születtek. Mindenképpen kiváló nevelő-oktató hatású volt e tábor, s a művek valószínűleg azokban is gondolatokat ébresztenek, akik elidőznek majd a festmények, grafikák és műépítészeti látványtervek előtt.

A tárlat két hétig látogatható. *(vajda)*

Fotó: Vajda György

A kiállításon az alábbi diákok városrendezéssel kapcsolatos munkái láthatók: *Felvinczi Ana* tanárnő irányításával: *Roxi Nae, Andra Petrea, Bogdan Vaida, Cezar Soptorean, Gabriel Costin, Mureșan Larisa, Tania Crișan* diákok. *Grafikai és festészeti alkotások:* *Bíró Kálmán Enikő* tanárnő vezetésével: *Csibi Melinda, Szakács Csaba, Szakács Jenő, Simon Balázs, Dregics Dániel, Buzsa Márta, Benta Hanna, Graur Gyopár, Kolcsár Ágnes, Stich Szidónia, Miklós Izabella, Graur Boróka, Palotás Attila. Kolumbán Kántor Zita tanárnő csoportja: Tatar Bianca, Szabó Mihály, Nagy Kaiser Anita, Horváth Kinga, Ferenczi Éva, Farczádi Erika, Dodo Nikita, Barát Noémi, Ferenczi Beáta, Iere Anett, Román Renáta, Szabó Orsolya, Kiss Norbert, Román Krisztina, Miholcsa Dávid, Hincsn Anita, Lokodi Eszter. *Șerban Mariana* tanárnő diákjai: *Asztalos B. Paula, Rusu Genoveva, Sárkány Salome, Horváth Diana, Gólya Zsombor, Kurjatkó Tamás, Floare Corina, Nistor Denisa.**

ASZTALOS-MŰHELY
bérbe adó
teljes felszereléssel
Maroszentgyörgyön.
Telefon:
0744-505-710.

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér ÖV.

2018. november 26-án 10 órakor versenytárgyalást szervez crew shop működtetésére.

A tenderfüzetet és a szerződéstervezetet a reptér székhelyén lehet átvenni vagy e-mailben, az office@transylvaniaairport.ro címen lehet kérni október 31-étől kezdődően.

Az ajánlatok benyújtásának határideje november 23-án 16 óra. Bővebb felvilágosítás a 0265/328-888, 0749-014-465 telefonszámon, kapcsolattartó Câmpean Mărioara.

A B&B Insolvency Solutions IPURL – székhely: Csíkszereda, Márton Áron utca 18, Hargita megye –, a csödbe ment **EMIVAS CONS Kft.** – Szászrégen, Mihai Viteazu utca 2. szám, Maros megye, adószám: RO 6669234, cégjegyzékszám: J26/1706/1994 – cégfelszámolója nyilvános árverést szervez az adós vállalat alábbi állóeszközeinek értékesítésére:

Sor-szám	Elnevezés	Gyártási év	Műszaki állapot	Érték: RON
1	Betonacélvágó gép	2003	kielégítő	553
2.	Tűzifakörfűrés	2003	jó	553
3.	STAYNAK szivattyú	1980	kielégítő	161
4.	HENY szivattyú	1986	kielégítő	112
5.	HENY szivattyú	1986	kielégítő	112
6.	BC-8EE injektoros-szivattyú-állvány	1985	elégtelen	217
7.	GA-500 típusú melegítőberendezés	2001	kielégítő	1.078
8	SN 401x1500P normál esztergagép	1986	kielégítő	3.640
9.	SG 150 fűrőgép	1985	kielégítő	133
10.	SG 150 fűrőgép	1985	kielégítő	133
11.	Függőleges keverőgép	1980	elégtelen	532
12.	Eszterga	1970	elégtelen	2.450
13.	Villamos kompresszor	1995	kielégítő	1.323
14.	Húsdaráló gép	2000	kielégítő	84
15.	Univerzális marógép	1978	kielégítő	4.515
16.	SNA 710x2000 párhuzamos eszterga	1981	kielégítő	6.020
17.	ECR350 légszűrítő	2001	kielégítő	532
18.	U650 traktor	1980	elégtelen	4.900
19.	U650 traktor	1980	szétszedve	1.960
20	U650 traktor	1980	kielégítő	6.510
21.	INGERSOLL RAND NIRVANA N75 kompresszor	2008	jó	23.800

A kikiáltási ár nem tartalmazza a héát. Az árverésen természetes és jogi személyek is részt vehetnek, akik bizonyíthatóan letették a kikiáltási ár 10%-át jelentő részvételi garanciát, kifizetik a feladattípus árát és a részvételi illetéket.

Az árverésre a cégfelszámoló székhelyén kerül sor 2018. november 9-én 14 órakor, és heti rendszerességgel megismétlik minden pénteken, ugyanabban az órában, a javak értékesítéséig.

Bővebb felvilágosítás a 0366-100-551-es és a 0748-836-713-as telefonszámon.

A marosvásárhelyi G-ral Avramescu utca 4. szám alatti székhelyű **MUREȘ INSOLVENCY SPRL**, a **Khriss Prodcom Kft.** – Marosludas, Republicii utca 28–30. szám – cégfelszámolója újra

nyilvános árverést szervez

az adós cég javainak értékesítésére:

- a) szállítóeszköz:** Dacia 1304T haszonjármű – 535,72 lej;
b) felszerelések: Carat Colibri kasszagép – 87,50 lej; Fram kombinált hűtőszekrény – 37,50 lej; kávéfőző – 10 lej; irodai számológép – 2,5 lej; PC III GZ számítógép – 22,50 lej; mérleghőmérő – 45 lej; mérleg (50 kg) – 62,50 lej; HPSC 1410 multifunkcionális nyomtató – 11,25 lej; Samsung nyomtató – 31,25 lej; fax – 33,75 lej; wite síkképernyő – 25 lej; TET képernyő – 2,5 lej; hármás elosztó hosszabbítóval – 1,25 lej; gázkonvektor – 80 lej;
c) leltári tárgyak: melaminnal burkolt íróasztal – 5 lej; melaminnal borított íróasztal PAL-lemezből – 5 lej; cégtáblafémváz – 2,5 lej; kalapács – 2,5 lej; fémszekrény – 11,25 lej; fotel (2 db) – 5 lej; veder nyomórácscsal – 1,25 lej; lapát – 3,75 lej; asztal – 55 lej; asztal – 62,5 lej; fémpolc – 22,5 lej; szék – 5 lej; szék (4 db) 7,5 lej; szék (4 db) – 11,25 lej; szemétkosár – 2,5 lej; oltókészülék (3 db) – 20 lej; oltókészülékek (2 db) – 12,5 lej; oltókészülék – 7,5 lej; felíratos tábla – 2,5 lej; pult – 5 lej; kerékkulcsok – 5 lej;
d) építőanyagok (tégla, csőperemek, diszkó, fémpofilok, flexvágók stb.) egy tételben – 278,25 lej.

Az árak nem tartalmazzák a héát.

Az árverésre november 9-én 12 óráig kerül sor a cégfelszámoló székhelyén (Marosvásárhely, G-ral Avramescu u. 4. sz.), és hetente pénteki napokon, ugyanabban az időpontban megismétlik, a javak értékesítéséig.

Az árverésen azok a magán- és/vagy jogi személyek vehetnek részt, akik/amelyek megvásárolják a feladattípus árát, kifizetik a részvételi díjat és a kikiáltási ár 10%-át képező részvételi garanciát 24 órával az árverés kezdete előtt. A garanciát a RO44BUCU1651212805089RON számlaszámra kell átutalni, amelyet az Alpha Banknál nyitott a Khriss Prodcom Kft. (RO 3800130). Bővebb felvilágosítás a 0265/269-700, 0265/261-019, 0745-146-096-os telefonszámokon.

A **Mureș Insolvency SPRL** (Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám), az újrászerveződés alatt álló **Foraj Sonde Rt.** csődbiztos újabb nyilvános árverést szervez

az adós cég tulajdonában levő javak eladására:

- 28.100 m²-es üres beltelek, három parcella, kikiáltási ár 1.386.013 lej + héa;
 – egy 37.091 m²-es üres beltelek, egy parcella, kikiáltási ár 7 euró/m² + héa;
 – 216 db 4 x 1 méteres kőlap, kikiáltási ár 60 lej + héa/db. A kőlapok Hurezani faluban vannak, Dolj megyében. A szállítás költségei a vásárlót terhelik.

A parcellák teljes listája megtekinthető a www.unpir.ro, www.smdamures.ro és a www.olx.ro weboldalakon, valamint a csődbiztos székhelyén.

A nyilvános árverésre november 9-én 13 óráig kerül sor a csődbiztos székhelyén, és hetente pénteken-ként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladattípus árát, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt.

Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265/269-700, 0745-146-096, vagy az adós 0736-444-657-es telefonszámán.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (60848)

AZ ELITE DISPLACEMENT KFT. felvételt hirdet németországi munkára, idősök ápolására, felügyeletére. Amit biztosítunk: versenyképes fizetés, ingyenes oda-vissza utazás, egészségügyi biztosítás, munkaszerződés, dupla bérezés az ünnepnapokra, teljes körű ügyintézés a munkaviszony idejére. A havi bérből a cég nem von le semmiféle jutalékot. Jelentkezéseket az alábbi telefonszámon várunk: 0757-183-185. (62778-I)

A PETRY CÉG folyamatosan bővülő és fejlődő marosvásárhelyi csapatába alkalmaz: két BOLTI ELADÓT, egy SOFÓRT, két RAKODÓMUNKÁS KOLLÉGÁT (férfiak jelentkezését várjuk), két SEGÉDMUNKÁST, két MÉSÁROST. **Ha stabil munkahelyre vágyik, és szeretne fejlődni a szakmájában, jelentkezzen csapatunkba!** Várjuk önéletrajzát a cv@petry.ro e-mail-címre vagy személyesen a Barajului utcában levő vágóhídon. Érdeklődni a 0733-990-055-ös telefonszámon lehet. (62861-I)

BÚTORT RESTAURÁLÓ MAGÁNCÉG ASZTALOST és **POLITÚROZÓT** alkalmaz. Érdeklődni a 0722-786-111-es telefonszámon. (20653-I)

A TIMKO PÉKSÉG ELÁRUSÍTÓKAT alkalmaz. Szakmai tapasztalat nem szükséges. Szívesen betanítunk bárkit, aki csapatunk tagjává szeretne válni. Fizetés 1800 lej kézbe. Alkalmazunk SZAKKÉPZETT PÉKEKET 2400 lejes fizetéssel. Tel. 0756-128-313. (62841-I)

A TIMKO PÉKSÉG ELÁRUSÍTÓKAT alkalmaz részmunkaidőben is. A fizetés: hétfőtől péntekig havi 1400 lej kézbe, csak szombaton (6 órától 20 óráig) 150 lej/nap. Tel. 0756-128-313. (62891-I)

A PC HOUSE MUNKATÁRSÁKAT alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretnél a tesztelő csapatunk tagja lenni, jelentkezz most! Az átlagosnál jobb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (62855-I)

A PC HOUSE RAKTÁRI DOLGOZÓT alkalmaz áru előkészítésére és csomagolására. Az átlagosnál jobb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (62855-I)

Az **AN FEED CÉG ELADÓT** és **RAKODÓMUNKÁST** keres a segesvári szaküzletébe. Érdeklődni a 0725-578-030-as telefonszámon. (62883-I)

ALKALMAZUNK SEGÉDMUNKÁST, LAKATOST és **HEGESZTŐT** Nagyernyébe. Tel. 0752-069-079. (20584-I)

INOXSZERKEZETEKET GYÁRTÓ CÉG alkalmaz ARGONHEGESZTŐT. Tel. 0754-939-499. (11060)

SEPSISZENTGYÖRGYI SZÁLLÍTÓCÉG alkalmaz GÉPKOCSIVEZETŐKET belföldi és nemzetközi tartályos és ponyvás szállításra. Érdeklődni a 0724-313-990-es telefonszámon vagy a comenzi@hopesped.ro e-mail-címen. (62883)

ALKALMAZUNK SZITANYOMAT-KÉSZÍTŐT. Az állás leírása: feldolgozza a vizuális információkat számítógépen, a képet pedig kinyomtatja papírra, műanyagra vagy textilanyagra; sablonok készítése; a nyomtatás előkészítése és lebonyolítása; a nyomtatott anyagok tárolása, csomagolása és előkészítése szállításra; információs támogatást nyújt az ügyfeleknek és az értékesítési osztálynak; a rendelések követése. Követelmények: legalább egy év szakmai tapasztalat, számítógép-kezelési ismeret (Corel Draw előnyt jelent), középfokú végzettség, felelősségteljes, rendszerető, a részletekre is figyelő, kreatív, tanulni és a szakmában fejlődni akaró személy. Várjuk önéletrajzukat a cég honlapjának álláshirdető oldalára: <https://www.renania.ro/cariere/>, vagy a cég székhelyén – Marosvásárhely, Bodoni (Budiului) utca 68. szám. Tel. 0265/264-656. (sz.-I)

VARRODA alkalmaz **SZABÓMESTERSEGÉDET** és **GÉPÉSZT.** Tel. 0742-298-872. (20663-I)

ELADÁSI ÜGYNÖKÖT alkalmazunk. Tel. 0728-169-805, 8-16 óra között. (20668-I)

A DR. CRAINICU CSILLA-MÁRIA FOGORVOSI RENDELŐ (Nyárádszereda, Nyárád út 4. sz.) új rendelési ideje: dr. Crainicu Csilla-Mária fog- és fogsebész szakorvos (tel. 0740-089-506): kedden 15-20, szerdán 9-14, csütörtökön 15-20 óra között; dr. Marczi Nagy Annamária fogorvos (tel. 0740-834-186): hétfőn 15-19, csütörtökön 9-14 óra között. (20649-I)

ALKALMAZUNK TAKARÍTÓNŐT ösztönző fizetéssel. Tel. 0741-119-016. (11171)

A **B&B Insolvency Solutions IPURL** – székhelye: Csíkszereda, Márton Áron utca 18. szám, P4, Hargita megye –, a csödbe jutott **Sintech Kft.** cégfelszámolójaként

nyilvános árverést szervez

a következő javak eladására:

– hétvégi ház Gödemesterháza községben, Mesterháza falu 19/C szám alatt – Maros megye –, amihez egy 477 négyzetméteres telek tartozik. A vikendház azbesztcement tetővel fedett, téglából épült földszinti és fából épült emeleti részből áll. Az épület (4 szoba, 2 előszoba) 1992-ben épült, tartozik hozzá egy filagória is (nincs telekelve). A javak együttes kikiáltási ára: 34.000 lej.

Az árverésen részt vehetnek fizikai és/vagy jogi személyek, akik igazolják, hogy letétbe helyezték a kikiáltási ár 10 százalékát és kifizették a feladattípus árát, továbbá a részvételi díjat 24 órával az árverés előtt.

Az árverésre a felszámoló székhelyén kerül sor **2018. november 9-én 13 órakor.** Ha az ingatlan nem kel el, az árverést minden pénteken megismétlik, ugyanabban az időpontban, amíg el nem adódik.

Bővebb felvilágosítás a 0366/100-551 és a 0748-836-713-as telefonszámon.

A marosvásárhelyi G-ral Avramescu utca 4. szám alatti székhelyű **Mureș Insolvency SPRL**, a csödbe ment **Magnific Com Kft.** (Marosvásárhely, Bánát utca 13/9.) cégfelszámolójaként a Polgárjogi eljárásügyi törvénykönyv (1865) 431–449. cikkelyei, valamint a 2006. évi 85-ös törvény 116–117. cikkelyeinek rendelkezései alapján

nyilvános árverést szervez

az adós cég következő vagyontárgyainak egyenkénti értékesítésére:

- műszaki felszerelés, kikiáltási ár 1.137,50 lej
 – szállítóeszközök, kikiáltási ár 3.100 lej
 – mérőműszerek, valamint ellenőrző és beállító berendezések, kikiáltási ár 2.073,34 lej
 – bútortart, irodai berendezés, védőfelszerelés, egyéb aktívák, kikiáltási ár 1.773,50 lej
 A teljes lista az árakkal a felszámoló székhelyén tanulmányozható. Az árak nem tartalmazzák a héát. Ezenkívül termékszaladonként egy-egy tömbben értékesítik a cég árumintákból álló árukészletét – gépkocsi-alkatrészek és -tartozékok, csavarok stb. – minimum 5.000 lej (héa nélkül) értékben. Kikiáltási ár: 19.304,19 lej + héa. Az árukészlet részletes jegyzéke és az ár a felszámoló székhelyén tanulmányozható.

Az árverést **november 9-én 13 óráig** tartják a felszámoló székhelyén, és azonos időpontban megismétlik péntekenként, a javak értékesítéséig.

Az árverésen azok a magán- és jogi személyek vehetnek részt, akik/amelyek kifizetik a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő részvételi garanciát, a részvételi díjat, megvásárolják a feladattípus árát 24 órával az árverés kezdete előtt. Bővebb tájékoztatás a 0265-261-019, 0265-269-700 vagy 0745-146-096-os telefonszámon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Fărgu Mureș 88, Sovata 102
Marosvásárhely 88, Ssovata 102

r • a • d • i • o

Reghin 94.7, Sighioara 104.3
Szászrévén 94.7, Begeșvár 104.3

A hirdetés rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ héjatlan tökmag, valamint kukoricaféjtő gép. Tel. 0747-480-255. (10971-I)

ELADÓ héjatlan tökmag és tökmagolaj. Tel. 0743-595-124, 0749-761-147. (10925)

ELADÓ házi gyümölcspálinka. Tel. 0729-185-075. (-I)

TŰZIFA eladó. Tel. 0746-189-919. (10863)

VESZEK régi festményeket, képkereket, antik bútorokat és bármilyen régiséget. Tel. 0731-309-733. (10365)

GYÜMÖLCSFATERMESZTŐ elad: gyümölcsfa-, rózsá-, málna-, ribizli-, szőlő-, egres-, orgonatóveket, díszcserjéket, tujákat, krizantémet Maros-szentgyörgyön (a Gemini mellett). Ár: 6-12 lej között. Tel. 0741-763-416. (10901-I)

NAGY mennyiségben búza eladó. Tel. 0737-508-077. (11017)

ELADÓ új gázkonvektor és jukka szobanövények. Tel. 0365/410-620. (11034)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0752-576-831. (10942)

VÁRMEZŐBEN, a főút mellett eladó kedvező áron 5 és 25 áras telek, a telekkönyvi papírok rendben vannak. Tel. 00-36-20-334-8629. (10959)

ELADÓK 9 hetes malacok. Tel. 0740-463-935. (11014)

ELADÓ egyszemélyes kanapé, kétszemélyes kanapé. Tel. 0766-316-825. (11130)

MINŐSÉGI TERMŐFÖLD és kavics eladó. A szállítást bármilyen mennyiségben biztosítva. Érdeklődni a 0745-004-452-es telefonszámon, 8-16 óra között. (11092)

ELADÓ 1,16 ha szántóterület és egy ha erdő Székiesen. Tel. 0265/311-271, 0754-206-048. (11137)

A MIHAI EMINESCU PEDAGÓGIAI FŐGIMNÁZIUM 2018. november 15-én és 16-án versenyvizsgát tart meghatározatlan időszakra betöltendő, megüresedett **VAGYONKEZELŐ ADMINISZTRÁTORI ÁLLÁSRA**. A versenyvizsgához szükséges dossziékat 2018. november 13-ig kell benyújtani munkanapokon az iskola titkárságára. Bővebb felvilágosítás a 0365/882-694-es telefonszámon. (sz.-I)

TÉLIRE való tűzifa eladó. Tel. 0749-707-713. (11163)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0758-548-501. (11165)

HÉJAS diót vásárolunk. Tel. 0758-147-345. (11182-I)

ELADÓ csempézett, gázzal és fával használható főzőkályha. Tel. 0365/410-620. (11189)

LAKÁS

ELADÓ ház 25 ár kerttel. Tel. 0265/261-023. (10385)

ELADÓ családi ház Deményháza, csendes környezetben, rendezett papírokkal. Tel. 0756-203-086. (10875-I)

ELADÓ felújított tömbházlakás a Rozmarinului utcában: 3 szoba, két fürdőszoba, terasz, a pincébe bejárat a teraszról, padlófűtés. Ár: 59.999 euró, alkudható. Tel. 0743-148-922, 0744-522-196. (10856)

BACKAMADARASON, az Állomás utca 70. sz. alatt ingatlan eladó. Érdeklődni: 0731-197-292, 00-36-70-6060-180. (10556-I)

KERESEK eladó családi házat Marosvásárhelyen és környékén. Tel. 0751-653-556. (11015-I)

ELADÓ 3 szobás tömbházlakás garázzsal a Rozmarinului utcában. Tel. 0742-802-545. (11140-I)

ELADÓ Mezőmadarason nagy ház: 3 szoba, konyha, fürdőszoba, mellék-helyiségek és 50 ár terület. Ár alkudható. Tel. 0749-885-203. (11154)

ELADOM vagy elcserélem magán-házamat a Sitarilor u. 10. szám alatt. Tel. 0740-371-796. (11162)

ELADÓ 18 ár telek régi házzal Tompán, 48. szám. Tel. 0748-012-271. (11161-I)

ELADÓ I. osztályú lakás a Tudor negyedben, a Gloriei utcában, I. emeleten (a IV-ből), hőszigetelt, két külön bejáratú szoba, konyha, kamra, tároló, fürdőszoba. Tel. 0748-845-176. (11173-I)

ELADÓ kertés ház 518 m² területtel a nagyállomás környékén. Irányár: 72.000 euró. Tel. 0754-034-906. (11191-I)

ELADÓ garzon a Tudorban. Tel. 0748-627-732. (11192)

VÁSÁROLOK tömbházlakást és garzont. Tel. 0745-423-310. (11192)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Belényesi Mónika névre szóló egyetemi ellenőrző könyvem. Semmisnek nyilvánítom. (11188)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (9100)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikajitkat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (2080)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel. Tel. 0749-543-104. (1778-I)

HŰTŐK javítása lakásán, garanciával. Tel. 0748-020-050. (10678)

INGYENES endokrinológiai vizsgálat, laboratórium, mellechográfia, mamográfia, csonttritkulásvizsgálat. Tel. 0265/311-771. (1993)

BÁDOGOSMUNKA, cserepezés, tetőfedés, csatornajavítás, ácsmunka, vakolás, meszelés. A kiszállás a helyszínre és a tanácsadás ingyenes! 15% kedvezmény a nyugdíjasoknak. Tel. 0757-787-983. (2059)

OLCSÓN ÜDÜLÉST kínálunk Hajdúszoboszlón, félpanziós ellátással, házas izekkel, 3 éjszaka (4 nap) 250 lej/fő. Szabó Antalné, Hajdúszoboszló, Damjanich utca 100. szám. Tel. 00-36-30-455-7227, 00-36-52-271-848. (11062)

VÁLLALJUK bármilyen tető készítését, sürgősségi javítást, a kliens kérésére. Komoly hozzáállást ígérünk és várunk el. Tel. 0753-374-980. (11022-I)

KÁRPITOZÁST vállalkozók. Tel. 0766-316-825. (11131)

BELGYÓGYÁSZATI RENDELŐ. Dr. prof. INCZE Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu u. 21/A sz. alatti rendelőben naponta rendel. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (2096-I)

ÁPOLÓNŐ segít egyedülálló időst. Tel. 0758-790-085. (11159)

PARKETTCSISZOLÁST vállalkozók. Tel. 0747-346-252. (10501-I)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (11193)

MEGEMLÉKEZÉS

„Élettel és szeretettel ajándékozta meg, gondviselésed őrizte lelkemet.”

Kegyelttel és fájó szívvel, szép emlékedet őrizve emlékezünk november 3-án szerető férjemre, a gyermekeiért munkálkodó édesapára, nagytatára, id. **VARGA SÁNDORRA** halálának első évfordulóján. Csendes nyugalmad fölött őrkdjön a szeretetünk. Szerettei. (1114)

Az életünk csendesen megy tovább, de emléked elkísér egy életen át.

Sírig tartó fájdalommal emlékezünk id. **VARGA JÁNOSRA** halálának 13. évfordulóján. Nyugodjál békében! Szerető családod. (11124)

Egy pillanat, és mindennek vége, olyan gyorsan távoztál a végtelenségbe.

Mi, akik maradtunk, nem búcsúztunk tőled, szívünk mélyén őrünk, mint drága kincset.

Fájó szívvel emlékezünk a maroszentgyörgyi **CSORBA JÁNOSRA** halálának 3. évfordulóján.

Felesége, Edit, fia, Jancsika és családja.

Addig vagy boldog, míg van, aki szeret, aki a bajban is megfogja a kezéd, s hogy milyen fontos is volt nekünk, csak akkor érezzük, ha nincs már velünk. Emléke legyen áldott! (11164)

Életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint a fényes csillag.

Fájó szívvel emlékezünk, hogy felejthetetlen leányunk, **GIERLING ÉVA** drága szíve november 3-án már hat éve megszűnt dobogni.

Áldott, szép emlékét szívükbe zárva őrzik szerettei. (11135-I)

Szomorú szívvel emlékezünk november 3-án **FERENCZI SÁNDORRA** halálának nyolcadik évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi felesége, lánya, fia és családjuk. (10873-I)

Szomorúan emlékezünk **ADORJÁNI ARANKÁRA** halálának 2. évfordulóján. Emlékét őrzi fia és menyé. Nyugodjon békében! (11168)

Szomorú szívvel emlékezünk november 5-én **ASZTALOS MIHÁLYRA** (1940–2008) halálának 10. évfordulóján. Az élet csendesen megy tovább, fájó emléked elkísér bennünket egy életen át. Szerető családja. (-I)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk a drága **FODOR JOLÁNRA** szül. Szántó halálának 14. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (11183-I)

Mély fájdalommal emlékezünk a drága édesanyára, nagymamára, öz. **ADORJÁNI ARANKÁRA** halálának második évfordulóján. Szívünkben mindig velünk van és nagyon hiányzik. Lánya, Márta és családja. (11187-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, dédnagypapa, egykori munkatárs, **ZAJICEK CAROL ADOLF RUDOLF**

87 éves korában súlyos szenvedés után, kórházban elhunyt. Temetése november 3-án 11 órakor lesz a református temetőben. Nyugodjék békében! A gyászoló család. (-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, anyatárs, sógornó, nagynéni, rokon, jó barát és szomszéd, a jeddi születésű

özv. **BOGDÁN ERZSÉBET** szül. Szilágyi az Elektromaros volt dolgozója rövid szenvedés után életének 86. évében elhunyt. Temetése november 5-én 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. A gyászoló család. (v.-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Megrendüléssel veszünk búcsút **VÉGH ZOLTÁN** tűzoltótól, aki tizennégy éven át a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház hűségese munkatársa volt. A gyászoló családnak vigasztalódást kívánunk. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház munkatársai. (sz.-I)

**A nép szikla,
amelyre egy nemzet
élete biztosan épül.**

Márton Áron

Ezer éve építjük Erdélyt.
1000 év Erdélyben. 100 év Romániában.

iskola alapítvány

ezer100.ro

RMDSZ 1000 EV ERDELYBEN 100 EV ROMANIABAN

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

SC Dürkopp Adler SRL,
Marosszentgyörgy
str. Agricultorilor – Mezőgazdász u. 12.

technológus mérnököket keres

Amit kérünk:

- Felsőfokú szakirányú végzettség, TCM szak,
- Rajzolásai és mérés technológiai ismeretek,
- Német- és angol nyelv-tudás,
- Jó problémamegoldó készség.

Amit ajánlunk:

- Biztos, hosszú távú munka,
- Vonzó fizetés (egyéni értékelés alapján),
- Ingyenes szállítás, étkezési jegyek,
- Stimuláló multinacionális munkahelyi légkör.

Önéletrajzot és kísérőlevelet a cég székhelyére vagy e-mailen:
office@duerkopp-adler.ro, personal@duerkopp-adler.ro várunk.
További információk a 0265-208-307-es telefonon.

SC Dürkopp Adler SRL,
Marosszentgyörgy
str. Agricultorilor – Mezőgazdász u. 12.

mechanikai karbantartót keres

Követelmények:

- Mechanikai szakirányú végzettség,
- A hagyományos és CNC-gép-karbantartás ismerete,
- Tapasztalat (minim 1 év) előnyt jelent.

Amit ajánlunk:

- Vonzó fizetés (egyéni értékelés alapján),
- Ingyenes szállítás,
- Étkezési jegyek,
- Stimuláló multinacionális munkahelyi légkör.

Önéletrajzot és kísérőlevelet a cég székhelyén vagy e-mailen:
office@duerkopp-adler.ro, moldovanm@duerkopp-adler.ro várunk.
További információk a 0265/208-307-es telefonon.

SC Dürkopp Adler SRL,
Marosszentgyörgy
str. Agricultorilor – Mezőgazdász u. 12.

villamossági karbantartót keres

Követelmények:

- Elektronikai végzettség,
- Elektromos áramkör olvasása és kivitelezése,
- 3 év elektronika terén szerzett tapasztalat,
- Megbízhatóság, precizitás, felelősségtudat.

Amit ajánlunk:

- Vonzó fizetés (egyéni értékelés alapján),
- Személyes betanítás,
- Ingyenes szállítás,
- Étkezési jegyek,
- Stimuláló multinacionális munkahelyi légkör.

Önéletrajzot és kísérőlevelet a cég székhelyén vagy e-mailen:
office@duerkopp-adler.ro, moldovanm@duerkopp-adler.ro várunk.
További információk a 0265/208-307-es telefonon.

**24. MAROSVÁSÁRHELYI
NEMZETKÖZI
KÖNYVVÁSÁR**

MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ
2018. NOVEMBER 15-18.

Több, mint könyv

CSÜTÖRTÖK • 2018. NOVEMBER 15.

10.00 • Megnyitó / Színház tér
17.00 és 20.00 • Nézőművészeti Főiskola
Katona László, Mucsi Zoltán, Scherer Péter
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház / Nagyterem

PÉNTEK • 2018. NOVEMBER 16.

19.00 • Versajándék Vásárhelynek
Erdős Virág, Felsete Vince, Kemény István,
Lövetei László László, Maróti Béla, Oravecz Imre,
Tolnai Ottó
Moderátor: Gaspárik Attila és Soegő János
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház / Kisterem

SZOMBAT • 2018. NOVEMBER 17.

11.00 • Bíró Eszter: Állati zenés ABC
gyerekkoncert 3-8 éveseknek
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház / Nagyterem
17.00 • A mai magyar irodalom szépsége
Csuha István beszélgetőtársai Erdős Virág,
Kemény István, Oravecz Imre, Tolnai Ottó
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház / Kisterem
19.00 • KR75. Koltai Róbert előadójestje
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház / Nagyterem

vasarhely.ro/konyvvasar • facebook.com/konyvvasar

A színházi előadásokra és gyermekkoncertre
jegyek vásárolhatók a **Marosvásárhelyi
Nemzeti Színház jegyirodájában**
és a **biletmaster.ro** honlapon.

biletmaster.ro

atlasfm at his radio

TG. MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

@AtlasFmMures